

อภินันทนาการ

สำนักหอสมุด

รูปทรงแห่งความสุข

ศิลปนิพนธ์เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาออกแบบทัศนศิลป์

พฤษภาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

THE FORM OF HAPPINESS

An Art Thesis Submitted in Partial Fulfillment

of the Requirement

for the Degree of Fine and Applied Arts

Program in Visual Art Design

May 2015

Copyright 2015 by Naresuan University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปทรงแห่งความสุข”

ของ นางสาวศิริพร ศรีภูมา เห็นสมควรเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ พรหมรัตน์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์สมหมาย มาอ่อน)

.....กรรมการ

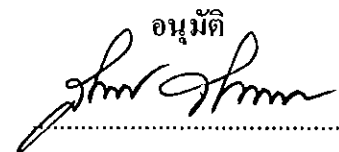
(อาจารย์อาคม ทองโปร่ง)

.....กรรมการ

(อาจารย์จิติ สมบูรณ์เอก)

.....กรรมการ

(อาจารย์ชญาณิศ ชิงช่วง)

อนุมัติ

(ดร.สันต์ จันท์สมศักดิ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม 2558

ประกาศคุณูปการ

ข้าพเจ้าน้อมรำลึกในพระคุณบิดา มารดา ผู้ที่ให้กำเนิดและให้การอบรมสั่งสอน เลี้ยงดู
ข้าพเจ้าจนเติบโตใหญ่มาด้วยความอยากลำบาก สอนให้รู้จักผิดชอบ ชั่วดี ทั้งยังคอยให้การสนับสนุน
ส่งเสริมการศึกษาและเป็นกำลังใจให้ในยามที่ข้าพเจ้าเกิดความท้อแท้และหมดกำลังใจ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านที่เป็นผู้ให้วิชาความรู้ คอยชี้แนะแนวทางใน
การศึกษา สอนการใช้ชีวิต ทั้งยังอบรมสั่งสอนให้มีความรับผิดชอบและมีระเบียบวินัย ขอกราบ
ขอบพระคุณคณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์สาขาออกแบบทัศนศิลป์ทุกท่านที่ให้ความรู้ความ
ช่วยเหลือ ตลอดจนเป็นกำลังใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ทุกท่าน

ขอขอบคุณทุกคนที่คอยให้กำลังใจและให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานจน
ลุล่วงตามความประสงค์

ศิริพร ศรีภูมิมา

ชื่อเรื่อง รูปทรงแห่งความสุข

ผู้วิจัย นางสาวศิริพร ศรีภูมิมา

กรรมการที่ปรึกษา ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์สมหมาย มาอ่อน

ที่ปรึกษารอง อาจารย์รัฐติ สมบูรณ์เอนก

ประเภทสารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ศป.บ.สาขาออกแบบทัศนศิลป์ ประติมากรรม

มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2558

คำสำคัญ รูปทรง ความสุข

บทคัดย่อ

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด รูปทรงแห่งความสุข มีวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์เพื่อผู้สร้างสรรค์เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการสร้างสรรค์ที่สามารถถ่ายทอดทัศนคติและความรู้สึกของตัวผู้สร้างสรรค์ โดยแสดงออกถึงคุณค่าทางความงามหรือสุนทรียภาพในรูปแบบงานประติมากรรมโลหะ มีลักษณะผลงานแบบกึ่งนามธรรม ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสภาพจิตใจ อารมณ์ ความนึกคิดของผู้คนในสังคมปัจจุบันสมัยนี้ส่วนมากแล้วค่อนข้างมีสภาพที่ตกอยู่ในสภาวะที่ตึงเครียด มีสภาพจิตใจที่ย่ำแย่ ซึ่งอาจเกิดได้จากปัจจัยหลายๆอย่างด้วยกัน ในส่วนตัวนิสัยของผู้สร้างสรรค์เป็นคนที่มีความสุขสนุกสนาน ร่าเริง รักและชื่นชอบการมีความสุขในการดำเนินชีวิต จากประสบการณ์ต่างๆที่ได้รับ ได้สัมผัสและได้พบเจอของผู้สร้างสรรค์นั้นล้วนแล้วมีแต่ความสุขมากกว่าความทุกข์

จากการที่ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษากระบวนการทางสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ภาพพิมพ์ชุด รูปทรงแห่งความสุขเป็นการศึกษาค้นคว้า ด้วยประสบการณ์ของผู้สร้างสรรค์ที่ได้รับ ได้สัมผัส และได้พบเจอ จากการทำกิจกรรมต่างๆ เช่นคนเดินร่ำ คนร่ำวง คนออกกำลังกาย และการละเล่นต่างๆทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดรอยยิ้ม มีความสุขเมื่อได้พบเจอและผู้สร้างสรรค์อยากให้ อยากเห็นผู้คนในสังคมที่มีสภาพจิตใจที่ย่ำแย่ มีสภาวะอารมณ์ที่ตึงเครียด ได้ผ่อนคลายระบายความเครียด มีความสุขในการดำเนินชีวิต

Title	The Form of Happiness
Author	Miss.Siripom Sripumma
Advisor	Mr.Somma Ma-on
Co - Advisor	Mr.Thiti Somboonane
Academic Paper	Art thesis for Bachelor of Fine and Applied Arts (Visual Art Design), Naresuan University, 2014
Keyword	Form Happiness

ABSTRACT

The objective of art thesis-the Form of Happiness is to learn and understand a creative procedure which will interpret attitude and feeling of creator. The creative piece shows aesthetic value of metal abstract sculpture which is inspired by mental and emotional imagery of people in today's society. Most of them are in very serious situation with mentally ill that was occurred by various reasons. With my habit of being a funny, cheerful, and happy with my way of life including with some mostly experience of being joyful, I have created form of my sculpture by applying my participation activities such as the gesture of modern and Thai traditional dancer, exercise person, and playing action. All those gestures and actions always make me smile and cheerful so that I would like to transform that sentimental to my creative art work for making some people who are in severe situation, relax and happy with the way of their life.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1. ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์.....	1
วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมาย.....	1
กรอบแนวความคิดในการวิจัยแบบสร้างสรรค์.....	2
ขอบเขตการสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์.....	4
คำสำคัญหรือคำจำกัดความที่ใช้การสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์.....	4
2. เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง.....	5
ทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างสรรค์.....	5
อิทธิพลและความบันดาลใจจากประสบการณ์.....	6
B-Boy บีบอย.....	6
คนออกกำลังกาย.....	8
คนเต้นรำ.....	10
อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ.....	12
อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปินในลัทธิ.....	13
3. วิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์.....	18
หลักการองค์ประกอบศิลปะและทฤษฎีการสร้างสรรค์.....	18
1. โครงสร้างของศิลปะ.....	18
2. หลักการสร้างสรรค์ศิลปะ.....	21
ขั้นตอนกระบวนการการสร้างสรรค์.....	22

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
1. การศึกษาค้นคว้าข้อมูล.....	22
2. ข้อมูลจากงานทัศนศิลป์.....	24
วัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์.....	26
2.2 กำหนดกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์.....	28
ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์.....	42
ผลงานศิลปนิพนธ์.....	45
4. การรายงานผลและวิเคราะห์คุณค่าทางศิลปะของศิลปนิพนธ์	58
1. วิเคราะห์ข้อมูลและเนื้อหา.....	58
2. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนรูปทรง.....	58
1. รูปทรง(Form).....	58
2. เส้น (Line).....	60
3. ลักษณะพื้นผิว (Texture).....	63
4. น้ำหนัก (Tone).....	64
5. ที่ว่าง (Space).....	65
3. ลักษณะแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์.....	66
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	67
บรรณานุกรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	68
ประวัติผู้สร้างสรรค์.....	69

สารบัญญภาพ

บทที่	หน้า
2	
ภาพประกอบที่ 1 (B – Boy).....	7
ภาพประกอบที่ 2 (คนออกกำลังกาย).....	9
ภาพประกอบที่ 3 (คนเดินร่ำ).....	11
ภาพประกอบที่ 4 (อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน).....	13
ภาพประกอบที่ 5 (อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน).....	14
ภาพประกอบที่ 6 (อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน).....	15
ภาพประกอบที่ 7 (อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน).....	16
3	
ภาพประกอบที่ 8 (ข้อมูลภาพถ่าย).....	23
ภาพประกอบที่ 9 (ข้อมูลภาพถ่าย).....	23
ภาพประกอบที่ 10 (ข้อมูลจากงานทัศนศิลป์).....	24
ภาพประกอบที่ 11 (ข้อมูลจากงานทัศนศิลป์).....	25
ภาพประกอบที่ 12 (เหล็กแผ่น).....	26
ภาพประกอบที่ 13 (กระดาษ).....	26
ภาพประกอบที่ 14 (เครื่องตัดแผ่นเหล็ก).....	26
ภาพประกอบที่ 15 (เครื่องเชื่อม).....	26
ภาพประกอบที่ 16 (รูปเชื่อม).....	27

สารบัญภาพ(ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาพประกอบที่ 17 (ถุงมือ).....	27
ภาพประกอบที่ 18 (หน้ากาก).....	27
ภาพประกอบที่ 19 (เครื่องขัดเครื่องเจียร์).....	27
ภาพประกอบที่ 20 (ก้อน).....	27
ภาพประกอบที่ 21 (ภาพแนวความคิด).....	29
ภาพประกอบที่ 22 (ภาพแนวความคิด).....	29
ภาพประกอบที่ 23 แบบร่าง 2มิติ (Sketch Drowing).....	30
ภาพประกอบที่ 24 แบบร่าง 2มิติ (Sketch Drowing).....	30
ภาพประกอบที่ 25 แบบร่าง 2มิติ (Sketch Drowing).....	31
ภาพประกอบที่ 26 (แบบจำลอง 3มิติ Model).....	32
ภาพประกอบที่ 27 (แบบจำลอง 3มิติ Model).....	32
ภาพประกอบที่ 28 (แบบจำลอง 3มิติ Model).....	32
ภาพประกอบที่ 29 (แบบจำลอง 3มิติ Model).....	33
ภาพประกอบที่ 30 (ขยายขนาดปริมาตร).....	34
ภาพประกอบที่ 31 (ขยายขนาดปริมาตร).....	34
ภาพประกอบที่ 32 (ตัดแผ่นเหล็ก).....	35
ภาพประกอบที่ 33 (ตัดแผ่นเหล็ก).....	35
ภาพประกอบที่ 34 (ประกอบชิ้นส่วน).....	36

สารบัญภาพ(ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาพประกอบที่ 35 (ประกอบชิ้นส่วน).....	36
ภาพประกอบที่ 36 (ประกอบชิ้นส่วน).....	37
ภาพประกอบที่ 37 (ประกอบชิ้นส่วน).....	37
ภาพประกอบที่ 38 (ประกอบชิ้นส่วน).....	38
ภาพประกอบที่ 39 (ประกอบชิ้นส่วน).....	38
ภาพประกอบที่ 40 (ประกอบชิ้นส่วน).....	39
ภาพประกอบที่ 41 (ประกอบชิ้นส่วน).....	39
ภาพประกอบที่ 42 (ประกอบชิ้นส่วน).....	40
ภาพประกอบที่ 43 (จัดตกแต่งตัวผลงาน).....	40
ภาพประกอบที่ 44	41
ภาพประกอบที่ 45 (ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1).....	42
ภาพประกอบที่ 46 (ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2).....	43
ภาพประกอบที่ 47 (ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3).....	44
ภาพประกอบที่ 48 (แบบร่าง2และ3มิติผลงานชิ้นที่1).....	46
ภาพประกอบที่ 49 (ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่1).....	48
ภาพประกอบที่ 50 (แบบร่าง2และ3มิติผลงานชิ้นที่2).....	50

สารบัญภาพ(ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาพประกอบที่ 51 (ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่2).....	53
ภาพประกอบที่ 52(แบบร่าง2และ3มิติผลงานชิ้นที่3).....	55
ภาพประกอบที่ 53 (ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่3).....	57
ภาพประกอบที่ 54 (รูปทรงผลงาน).....	59
ภาพประกอบที่ 55(เส้นแกนของรูปทรง).....	60
ภาพประกอบที่ 56 (เส้นภายในรูปทรง,เส้นรูปนอกของรูปทรง).....	61
ภาพประกอบที่ 57 (เส้นที่เกิดจากจุดต่อกัน).....	62
ภาพประกอบที่ 58 (ลักษณะพื้นผิว).....	63
ภาพประกอบที่ 59 (น้ำหนัก).....	64
ภาพประกอบที่ 60 (ที่ว่างภายใน).....	65
ภาพประกอบที่ 61(ที่ว่างภายนอก).....	66

บทที่ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

ความสบายกายสบายใจ คือความรู้สึกหรืออารมณ์ประเภทหนึ่ง มีหลายระดับตั้งแต่ความสบายใจเล็กน้อยหรือความพอใจจนถึงความเพลิดเพลินหรือเต็มไปด้วยความสนุก มีการใช้แนวความคิดทางปรัชญา ศาสนา จิตวิทยา ชีววิทยาอธิบายความหมายของความสุข รวมถึงสิ่งทำให้เกิดความสุข สำหรับในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะชนิดนี้มีที่มาจากความหมายของ “ความสุข” ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นนั้นเป็นข้อมูลที่สำคัญกันคว่าอ้างอิง และปฏิบัติการ โดยมีเป้าหมายนำเสนอ ถ่ายทอด อารมณ์ ความรู้สึกนึกคิด ความสุขของผู้คนในสังคมในการทำกิจกรรมต่างๆที่มีจังหวะ ลักษณะที่งดงามของรูปทรง มองดูแล้วเพลิดเพลินตา เป็นที่ผ่อนคลายระบายความเครียดอีกด้วย และในส่วนตัวนิสัยของผู้จัดทำเป็นคนที่มีนิสัย สนุกสนาน ร่าเริง ชอบการมีความสุขในการดำเนินชีวิต ดังนั้นผู้จัดทำจึงได้การทำกิจกรรมต่างๆของผู้คนที่ได้พบเห็นมาสร้างสรรค์เป็นงานประติมากรรม โดยมีการนำรูปทรง ลักษณะรูปร่าง จังหวะ ลีลาท่าทางที่เคลื่อนไหวที่สวยงามต่างๆของคนี่แสดงท่าทางที่มีความสุข เช่น การเดินรำการละเล่น การรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมต่างๆเป็นต้น มาถ่ายทอด คลี่คลาย คัดทอนรูปทรงให้เป็นทรงเหลี่ยมๆ มนๆ เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจ เป็นกลวิธีที่เรียบง่าย แปลกตา แปลกใหม่ มองดูแล้วไม่น่าเบื่อเป็นที่น่าสนใจอีกด้วย

สาระสำคัญดังกล่าว ได้ช่วยให้ผู้จัดทำได้พบแนวทางในการสร้างสรรค์งานประติมากรรมของผู้จัดทำ โดยมีเนื้อหาและรูปแบบผลงาน จัดอยู่ในคติศิลปะแบบกึ่งนามธรรม กล่าวคือเป็นการสร้างรูปทรงใหม่ การคลี่คลาย และการบิดเบือนของวัตถุลักษณะรูปทรงต่างๆ เพื่อค้นคว้าหาจังหวะที่ประสานสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันและยังเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงจังหวะการเคลื่อนไหว อารมณ์ที่สนุกสนานในการทำกิจกรรมต่างๆของคนได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมาย

1. สร้างสรรค์งานประติมากรรมที่แสดงออกของอารมณ์ความรู้สึกต่างๆภายในจิตใจและการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์

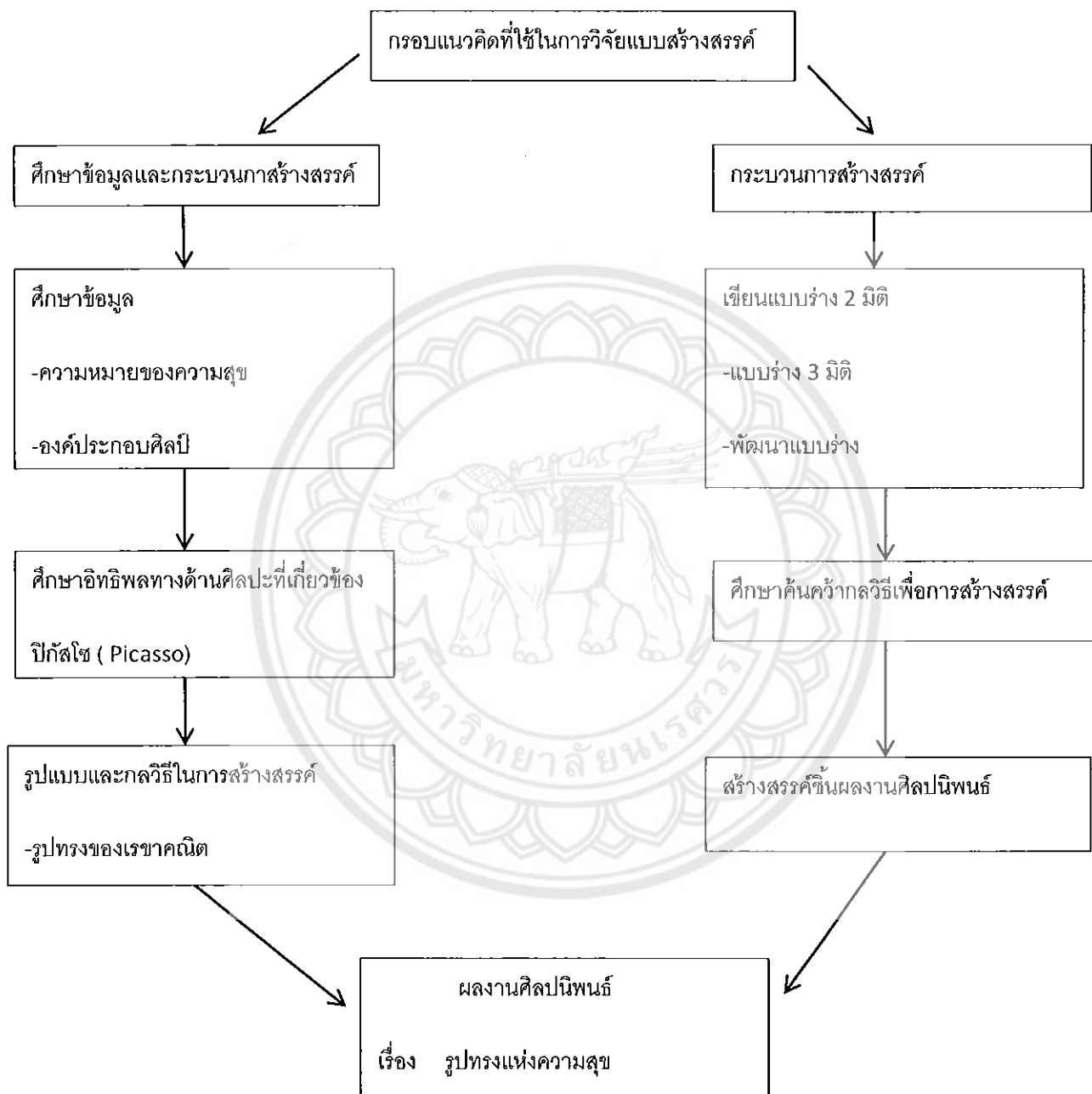
2. สร้างสรรค์งานประติมากรรมที่ใช้รูปทรงรูปร่างของคนมาตัดทอนเป็นรูปแบบกึ่งนามธรรมโดยนำรูปทรงพื้นฐานทางเรขาคณิต (Geometric Form) และรูปทรงอินทรีย์ (Organic Form) มาประกอบกันเป็นรูปแบบใหม่เกิดขึ้นดูเป็นที่น่าสนใจอีกรูปแบบหนึ่ง

3. สร้างสรรค์งานประติมากรรมเพื่อสะท้อนจิตใจตนเองและผู้ชมให้เกิดแนวความคิดต่างๆ มองดูแล้วสนุกสนาน เพลิดเพลินใจ

4. สร้างสรรค์งานประติมากรรมเพื่อบรรเทาความทุกข์ ความเครียด เปลี่ยนเป็นให้มีความสุขรู้สึกสนุกสนานไปกับงานประติมากรรม

กรอบแนวความคิดในการวิจัยแบบสร้างสรรค์

1. ศึกษาข้อมูลสนับสนุนแนวคิดในการสร้างสรรค์
2. กระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ
3. พัฒนาผลงานสร้างสรรค์
4. วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์
5. สรุปรายงานผลการดำเนินงานวิจัยแบบสร้างสรรค์

ขอบเขตของการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

1. ผลงานเป็นประติมากรรมประกอบ โลหะ
2. เป็นประติมากรรมลักษณะแบบกึ่งนามธรรม
3. เป็นประติมากรรมที่มีการประกอบกันของรูปทรงเรขาคณิตและรูปทรงอินทรีย์(Organic Form)
4. เป็นประติมากรรมที่มีลักษณะเป็น 3 มิติ แบบลอยตัว
5. แสดงความเคลื่อนไหวของรูปทรงดูแล้วมีการเคลื่อนไหว
6. ค้นหาจังหวะความพอดีของระยะห่าง ขนาด รูปทรง สัดส่วน และความลงตัวเป็นเอกภาพ
7. ใช้รูปทรง พื้นผิวและพื้นที่ว่าง ให้ปรากฏในงาน

คำสำคัญหรือคำจำกัดความที่ใช้การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

การเปลี่ยนแปลง (Variation) การเปลี่ยนแปลงกัน ไปของรูปทรง หรือสิ่งของที่เป็นชนิดเดียวกัน การแปรผัน

การเคลื่อนไหว (Fluidity) การเคลื่อนไหวที่เป็นการไหลต่อเนื่องกันอย่างสะดวก

การรวมตัว (Cohesion) การเชื่อมต่อกัน โดยในธาตุของธรรมชาติ หรือเหตุผล การผนึกเข้าด้วยกันอย่างเหนียวแน่น

การสร้างสรรค์ (Creation) การทำให้เกิดสิ่งใหม่ขึ้น การสร้างสรรค์ที่เป็นต้นแบบขึ้น การกระทำตรงข้ามกับการเลียนแบบ

การแสดงออก (Expression) การแสดงความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ความหมาย ฯลฯ ออกมาให้ปรากฏเป็นรูปแบบด้วยถ้อยคำหรือสัญลักษณ์

ทัศนธาตุ (Visual elements) สิ่งที่เป็นปัจจัยของการเห็น ได้แก่ เส้น น้ำหนัก ที่ว่าง รูปทรง สีและลักษณะผิว

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

สภาพจิตใจ อารมณ์ ความนึกคิดของผู้คนในสังคมปัจจุบันสมัยนี้ส่วนมากแล้วค่อนข้างมีสภาพที่ตกอยู่ในสภาวะที่ตึงเครียด มีสภาพจิตใจที่ขี้แย ซึ่งอาจเกิดได้จากปัจจัยหลายๆอย่างด้วยกัน ในส่วนตัวนิสัยของผู้สร้างสรรค์เป็นคนที่มินิสัยสนุกสนาน ร่าเริง รักและชื่นชอบการมีความสุขในการดำเนินชีวิต จากประสบการณ์ต่างๆที่ได้รับ ได้สัมผัสและได้พบเจอของผู้สร้างสรรค์นั้นล้วนแล้วมีแต่ความสุขมากกว่าความทุกข์

ดังนั้นผู้สร้างสรรค์จึงสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้มีที่มาจาก "ความสุข หรือสุขนาฏ (pleasure)" คือ อารมณ์ที่เป็นสุขทางกาย หรือ ทางใจ ความพึงพอใจ ถูกใจ สนุกสนาน เพลิดเพลินที่เกิดจากการรับรู้ของประสาทสัมผัส โดยมีเป้าหมายที่จะนำเสนอถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของผู้คนภายในสังคมในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่นคนเดินรำ คนรำวง คนออกกำลังกาย การละเล่นต่างๆที่มีจังหวะความงามทางศิลปธาตุ คือ ความงามในจังหวะลีลาในการเคลื่อนไหว การเลื่อนไหล ความประสานกลมกลืน ที่มีลักษณะที่งดงามในการเคลื่อนไหว มีลักษณะที่งดงามของรูปทรง เมื่อมองดูแล้วเกิดความเพลิดเพลินตา มีความสนุกสนาน และยังเป็นที่ผ่อนคลายระบายความเครียด ช่วยเยียวยาสภาพจิตใจของผู้คนในสังคมสมัยนี้ได้ ด้วยกลวิธีทางประติมากรรมเชื่อมโลหะในรูปแบบกึ่งนามธรรม

ทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างสรรค์

อริสโตเติล (Aristotle ,ก่อน ค.ศ. 384 – 322) ผู้เป็นศิษย์ของเพลโต มีความเห็นขัดแย้งกับอาจารย์ โดยกล่าวว่า "(งาน) ศิลปะคือการเลียนแบบธรรมชาติ ความงามมิได้ก็ขึ้นอยู่ที่ลักษณะความกลมกลืนของสัดส่วนต่างๆ ของวัตถุในธรรมชาติ ช่วยผ่อนคลายหรือบรรเทาความเครียดของมนุษย์ (งาน) ศิลปะที่มีคุณค่าความงาม คือความงามของสัดส่วน และยังมีนักปรัชญาอีกท่านหนึ่งคือ เวิร์ด (Eugene Veron) ให้ทรรศนะว่า งานศิลปะเป็นเรื่องของการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกในบุคลิกภาพของมนุษย์

จากปรัชญาของอริสโตเติลและเวิร์ด ส่งผลให้เกิดอิทธิพลทางความคิดแก่ผู้สร้างสรรค์ที่ว่า ความงามมิได้ก็ขึ้นอยู่ที่ลักษณะความกลมกลืนของสัดส่วนต่างๆของวัตถุใน

ธรรมชาติ ช่วยผ่อนคลายบรรเทาความเครียดของมนุษย์ และงานศิลปะเป็นเรื่องของการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกในบุคลิกภาพของมนุษย์

อิทธิพลและความบันเทิงจากประสบการณ์

จากประสบการณ์ของผู้สร้างสรรค์ที่ได้รับ ได้สัมผัส และได้พบเจอ จากการทำกิจกรรมต่างๆ เช่นคนเดินรำ คนร้อง คนออกกำลังกาย และการละเล่นต่างๆทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดรอยยิ้ม มีความสุขเมื่อได้พบเจอและผู้สร้างสรรค์อยากให้ อยากเห็นผู้คนในสังคมที่มีสภาพจิตใจที่ขี้แย มีสภาวะอารมณ์ที่ตึงเครียด ได้ผ่อนคลายระบายความเครียด ได้มีความสุขในการดำเนินชีวิต

ดังนั้น ผู้สร้างสรรค์จึงได้เลือกใช้ รูปทรง ลักษณะ จังหวะ สีลา ทำทางในการเคลื่อนไหวที่งดงามของการทำกิจกรรมต่างๆของผู้คน มาบิดเบือน ตัดทอน คลี่คลายรูปแบบเดิม เพื่อให้เกิดรูปทรงใหม่โดยใช้ทัศนธาตุทางศิลปะ(Art Elements)ที่ประกอบไปด้วย เส้น (Line), สี (Color), น้ำหนัก (Tone),ระนาบ (Plan) ปริมาตร (Volumn) พื้นผิว (Texturb) ที่ว่าง (Space) เพื่อสร้างรูปทรงที่มีความเป็นเอกภาพให้เกิดสุนทรียภาพทางศิลปะให้สอดคล้องกับแนวคิดของผู้สร้างสรรค์โดยรูปทรงใหม่ที่ถูกสร้างขึ้นนี้มีลักษณะแปลกหูแปลกตา แปลกใหม่ เป็นรูปทรงเรียบง่ายเข้าใจง่าย ดูสวยงามเป็นที่สนใจของผู้พบเห็นมากยิ่งขึ้น

B- Boy บีบอย

การเต้นชนิดหนึ่งที่เป็น element หนึ่งใน 4 ของ Hip-Hop มีต้นกำเนิดมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา "บีบอย" เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมฮิปฮอป และได้รับความนิยมไม่ว่าจะเป็นมุมไหนของโลก การสร้างสรรค์ลีลาการเต้นที่เป็นสนุกสนาน

ผู้สร้างสรรค์ได้มองภาพการเต้นบีบอยมาเป็นแนวความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์เพราะ การเต้นบีบอยเป็นจังหวะการเต้นที่มองดูแล้วเกิดความสนุกสนาน เป็นลีลาที่มีความท้าทายของแต่ละท่า เป็นท่าทางที่แปลกตา ที่มองดูแล้วสวยงาม มีการจัดองค์ประกอบของการรวมกลุ่มกันเต้นได้อย่างลงตัวและทำให้เกิดรูปแบบ รูปทรง เส้น น้ำหนัก ที่ว่าง ได้อย่างเหมาะสม

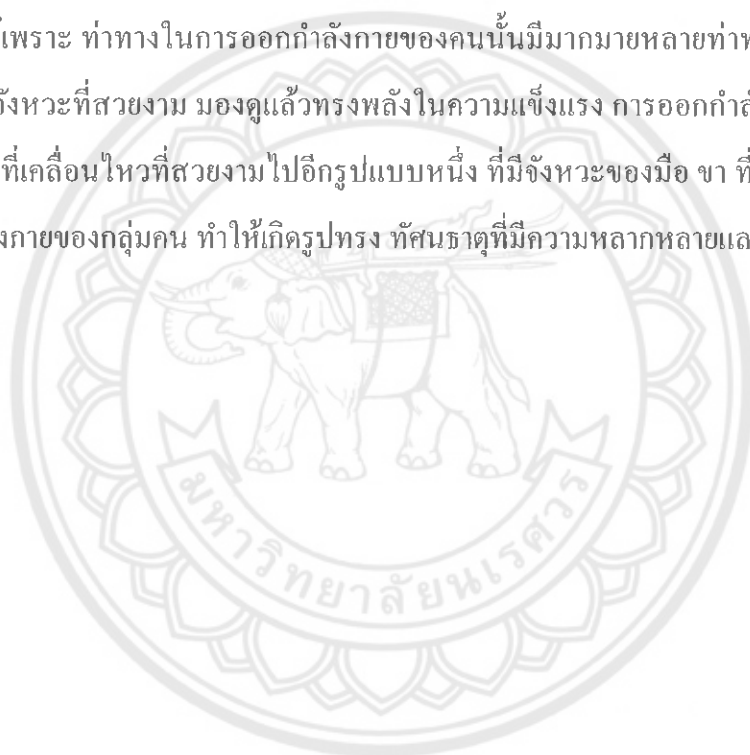
ภาพประกอบที่ 1

B- Boy ปีนอย

คนออกกำลังกาย

การออกกำลังกาย เป็นกิจกรรมที่ช่วยสร้างเสริมและคงไว้ซึ่งสุขภาพและความแข็งแรงของร่างกาย การออกกำลังกายช่วยเสริมสร้างความแข็งแรงของกล้ามเนื้อและระบบไหลเวียนโลหิต รวมทั้งสร้างเสริมทักษะทางกีฬา การออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอจะช่วยสร้างเสริมระบบภูมิคุ้มกัน และช่วยป้องกันโรคต่างๆ นอกจากนี้การออกกำลังกายยังช่วยสร้างเสริมสุขภาพจิตและลดความเครียดได้

ผู้สร้างสรรค์ได้มองภาพการออกกำลังกายมาเป็นแนวความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์เพราะ ท่าทางในการออกกำลังกายของคนนั้นมีมากมายหลายท่าทาง แต่ละท่าทางนั้นเป็นท่าที่มีจังหวะที่สวยงาม มองดูแล้วทรงพลังในความแข็งแรง การออกกำลังกายแบบกลุ่มคนก็เป็นจังหวะที่เคลื่อนไหวที่สวยงาม ไปอีกรูปแบบหนึ่ง ที่มีจังหวะของมือ ขา ที่ทับซ้อนกันของการเดินออกกำลังกายของกลุ่มคน ทำให้เกิดรูปทรง ที่สวยงามที่มีความหลากหลายและสวยงาม

ภาพประกอบที่ 2

คนออกกำลังกาย

คนเดินรำ

การเดินรำเป็นการเคลื่อนไหวของมนุษย์ที่แสดงออกทางสังคม และจิตวิญญาณ และเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นศาสตร์คือมีกฎที่ควบคุมแน่นอนตายตัว เป็นศิลป์คือเราแสดงตัวตนที่แท้จริง การแสดงถึงจินตนาการ การเดินรำอาจทำเป็นกลุ่ม อย่างน้อย 2-3

ผู้สร้างสรรค์ได้มองภาพคนเดินรำมาเป็นแนวความคิดและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ เพราะ การเดินรำเป็นสิ่งที่สนุกสนาน ในการเดินนั้นจะมีการเดินที่มีท่าทางที่หลากหลายกันไป เช่น มีการยกขา ชูแขน จับมือ โอบเอว เป็นต้น ซึ่งมองดูแล้วจะเกิดจังหวะของ รูปทรง เส้น น้ำหนัก ที่ว่างของจังหวะในการเดิน ได้อย่างลงตัวและสวยงาม จังหวะในการเคลื่อนไหวดูแล้วสนุกสนาน เป็นการจัดองค์ประกอบได้อย่างลงตัวในท่าทาง

ภาพประกอบที่ 3

คนเดินรำ

จากภาพประกอบแนวความคิดและแรงบันดาลใจข้างต้นมีความงามทางสุนทรียธาตุ ศิลปธาตุ ที่คนธาตุ กล่าวโดยรวม คือ มีความในรูปทรงในการเคลื่อนไหวของสัดส่วนมนุษย์ จังหวะลีลา การเคลื่อนไหว ของเส้นต่างๆรวมทั้งเส้นรอบนอกของคนในสามกลุ่มนี้ที่มองดูแล้วเพลิดเพลินสง่างามเป็นอย่างมาก

อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ

ลัทธิคิวบิสม์ หรือบาศกนิยม(Cubism)เป็นลัทธิการสร้างสรรคศิลปะที่ได้รับผลสะท้อนมาจากอิทธิพลด้านความเจริญทางวิทยาศาสตร์ และจากศิลปะของพวกชนเผ่าอนารยะ (Primitive) ในแอฟริกา ซึ่งได้ปลุกเร้าการสร้างสรรคแบบใหม่ รวมทั้งลักษณะการของศิลปินสมัยใหม่ที่พยายามแสวงหาลักษณะเฉพาะตัวให้กับตนเอง เพื่อไม่ให้ทับซ้อนกับลักษณะรูปแบบศิลปะกลุ่มอื่นที่ผ่านมาหรือที่มีอยู่ในยุคนั้น ซึ่งมีหลักสุนทรียภาพที่แสดงรูปทรงศิลปะในลักษณะผันแปรความจริง โดยให้มีลักษณะเป็นเหลี่ยมมุม เป็นลูกบาศก์ เป็นรูปทรงเรขาคณิต เพื่อสร้างความคิดรวบยอดเชิงมิติ ให้ปรากฏในพื้นระนาบ 2 มิติหรือ 3 มิติ แสดงออกทั้งงานจิตรกรรมและประติมากรรม หากเป็นงานจิตรกรรมรูปแบบผลงานก็จะสามารถแสดงลักษณะปรากฏทั้งด้านหน้า ด้านข้าง และด้านหลังบนพื้นระนาบไปพร้อมกัน บางทีก็แสดงการทับซ้อนและปิดบังระหว่างกัน รวมทั้งมีการตัดทอนรูปทรงให้ดูง่ายขึ้นกว่ารูปจริงของวัตถุหรือสภาวะที่แท้จริงของรูปทรงนั้นๆด้วย

หลักการความงามของลัทธิ คือ กระบวนการ การคิด และการแสดงออกของศิลปะในลัทธินี้เป็นแรงบันดาลใจและแรงจูงใจให้ศิลปินทั้งหลายคนได้นำไปใช้เป็นแนวทางการสร้างสรรค์งานของตนเองและได้มีการเสาะแสวงหาลักษณะเฉพาะตนให้กับตนเอง เป็นสิ่งที่แปลกใหม่ นำทิ้งไปจากรูปแบบศิลปะกลุ่มอื่นๆ

อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปินในลัทธินี้

พาโบล รูสโซ่ ปิกัสโซ่ เกิดเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม ค.ศ.1881 ที่เมืองมาลาก้า เป็นจิตรกรเอกของโลก

ผลงานปิกัสโซ่

ภาพประกอบที่ 4

ภาพผลงานของปิกัสโซ่ ชิ้นนี้เป็นแรงบันดาลใจ แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน คือ มีการจัดวางองค์ประกอบการคลี่คลาย ตัดทอน บิดเบือน รูปทรง ได้อย่างลงตัว เป็นการแสดงออกถึงอารมณ์ของผู้หญิงและผู้ชายในภาพได้อย่างชัดเจน

Yossel Aronovich Tsadkin เกิดเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 1890 เป็นประติมากรภาพวาดและ
 ภาพพิมพ์ และเป็นศิลปินในปี ค.ศ. 1962

ผลงาน Ossip Zadkine

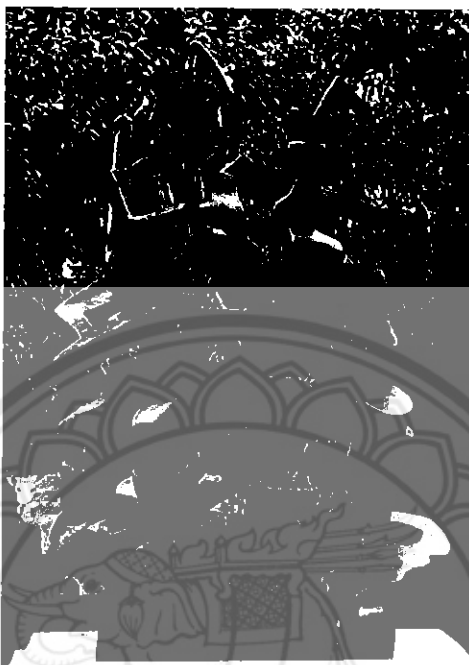
ภาพประกอบที่ 5

1950 สีบรอนซ์

36 x 22 x 25 เซนติเมตร

เทคนิค : การหล่อ

จากภาพประกอบที่นำมาเป็นแนวความคิดและแรงบันดาลใจ คือ มีรูปแบบการจัดวางองค์ประกอบที่ดูแปลกตา น่าทึ่ง ชวนให้สงสัยว่ากำลังแสดงท่าทางอะไร และมีการคิดรูปแบบที่น่าสนใจไปอีกรูปแบบหนึ่ง

ภาพประกอบที่ 6

ลาเต Formes

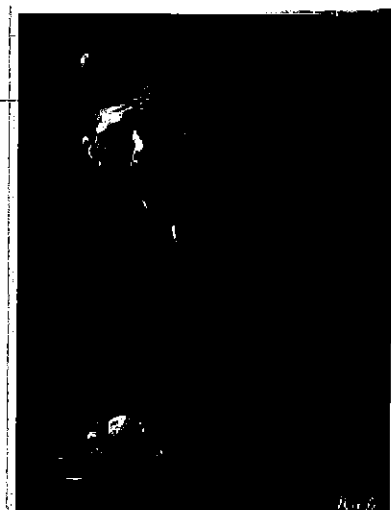
1958

สีบรอนซ์

205 x 140 x 100 เซนติเมตร

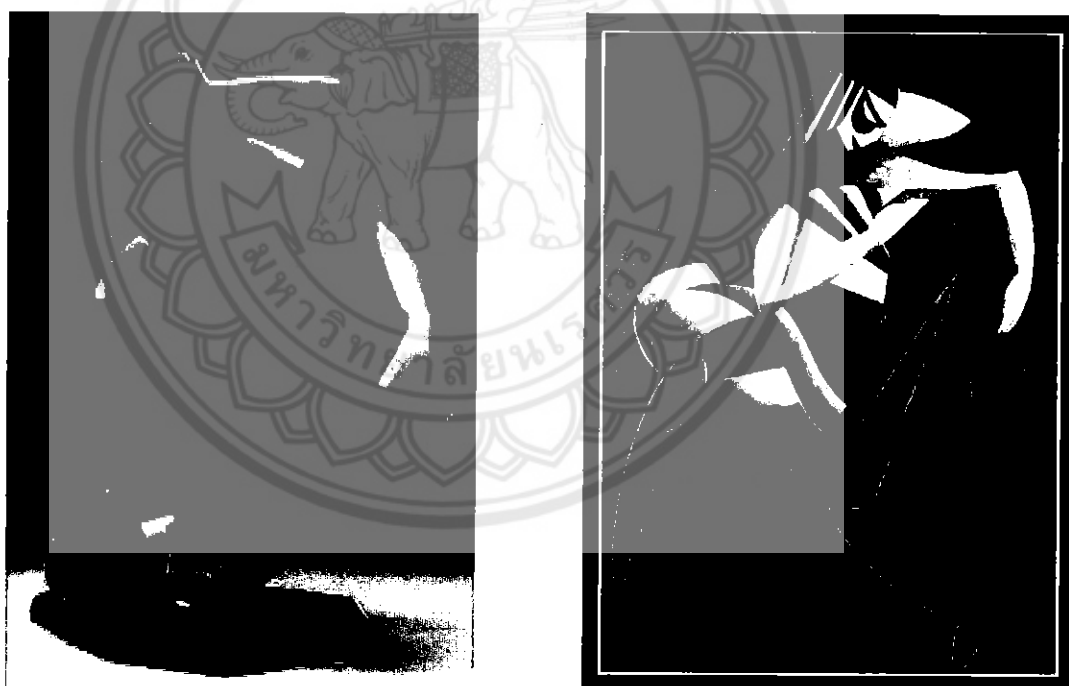
เทคนิค : การหล่อ

จากภาพประกอบที่นำมาเป็นแนวความคิดและแรงบันดาลใจ คือ มีรูปทรงในการตัดทอน ลึกลับหลายรูปทรงในหลายรูปแบบมาก เช่น มีทั้งสามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม เส้นโค้ง เส้นเว้า มีช่องว่างรวมๆ แล้วมีการจัดวางองค์ประกอบและการตัดทอนได้อย่างดีเยี่ยม

Alexander Archipenk

ผลงานของ Alexander Archipenko

ภาพประกอบที่ 7

จากภาพประกอบที่นำมาเป็นแนวความคิดและแรงบันดาลใจ คือ เป็นรูปทรงที่มีลักษณะที่ กำลังเคลื่อนไหว จังหวะลีลาท่าทางดูแล้วสนุกสนาน เพลิดเพลินตา มีการตัดทอน บิดเบือน รูปทรงสัดส่วนของมนุษย์ได้อย่างสวยงาม

จากข้อมูลข้างต้น ผู้สร้างสรรค์ได้รับอิทธิพลในเรื่องราวของรูปทรง การตัดทอน การบิดเบือนและการคลี่คลายฟอร์มจากรูปแบบเดิมให้เกิดฟอร์มในรูปแบบใหม่เกิดขึ้นให้เป็นรูปทรง เหลี่ยมๆ มนๆ หรืออาจเป็นรูปทรงเรขาคณิตที่ได้แนวทางมาจากลัทธิคิวบิสม์และผลงานของศิลปิน ในลัทธินั้นด้วย เพื่อเป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่ดูแปลกตา แปลกใหม่เป็นที่ดึงดูดเป็นที่สะดุดตา แก่ผู้พบเห็นได้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

การสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ชุด รูปทรงแห่งความสุข บทนี้ผู้สร้างสรรค์มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของผู้คนภายในสังคมในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่นคนเดินร่า คนร่าวก คนออกกำลังกาย การละเล่นต่างๆ ที่มีจังหวะความงามทางศิลปะ คือ ความงามในจังหวะลีลาในการเคลื่อนไหว การเลื่อนไหล ความประสานกลมกลืน ที่มีลักษณะที่งดงามในการเคลื่อนไหว มีลักษณะที่งดงามของรูปทรง เมื่อมองดูแล้วเกิดความเพลิดเพลิน มีความสนุกสนาน และยังเป็นที่พักผ่อนคลายระบายความเครียด ช่วยเยียวยาสภาพจิตใจของผู้คนในสังคมสมัยนี้ได้ ด้วยกลวิธีทางประติมากรรมในรูปแบบกึ่งนามธรรม โลหะและในรูปแบบเชิงสัญลักษณ์ โดยกระบวนการสร้างสรรค์ได้กำหนดเป็นลำดับขั้นตอน คือเริ่มจากการรวบรวมข้อมูลการศึกษา วิเคราะห์จัดทำแบบร่างและปรับปรุงแก้ไข และปฏิบัติงานจริงจนเสร็จสมบูรณ์

หลักการองค์ประกอบศิลปะและทฤษฎีการสร้างสรรค์

1. โครงสร้างของศิลปะ

ศิลปะคือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงขึ้นเพื่อแสดงออกซึ่งอารมณ์ความรู้สึก ความคิด หรือความงาม ก็จะเห็นได้ว่าศิลปะนั้นมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 2 ส่วนคือ ส่วนที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งได้แก่โครงสร้างทางวัตถุที่มองเห็นได้ หรือรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสหนึ่ง กับส่วนที่เป็นการแสดงออกอันเป็นผลที่เกิดจาก โครงสร้างทางวัตถุนั้นอีกส่วนหนึ่ง เราเรียกว่าองค์ประกอบส่วนแรกว่า รูปทรง (Form) หรือ องค์ประกอบทางรูปธรรมและส่วนหลังเรียกว่า เนื้อหา (Content) หรือองค์ประกอบทางนามธรรม ดังนั้น องค์ประกอบที่เป็นโครงสร้างหลักของศิลปะก็คือ รูปทรง กับเนื้อหา

1.1 รูปทรง

รูปทรง (Form) คือสิ่งที่มองเห็นได้ในทัศนศิลป์ เป็นส่วนที่ผู้สร้างสรรค์ขึ้นด้วยการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ ให้ความพึงพอใจต่อความรู้สึกสัมผัส เป็นความสุขทางตา พร้อมกันนั้นก็สร้างเนื้อหาให้กับตัวรูปทรงเอง และเป็นสัญลักษณ์ให้แก่ อารมณ์ ความรู้สึก หรือปัญญาความคิดที่เกิดในจิตใจด้วย

รูปทรงของงานสร้างสรรค์ชุดนี้คือ เป็นรูปทรงที่ให้ความพึงพอใจต่อความรู้สึกสัมผัส เป็นความสุขทางตา ทางอารมณ์ตลอดจนถึงความรู้สึกนึกคิดที่เกิดขึ้นจากการเคลื่อนไหวต่างๆของการทำกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ และเป็นรูปทรงทางวัตถุได้แก่โลหะ ซึ่งมีกลวิธีในการเชื่อมโลหะสร้าง ขึ้นให้เกิดเป็นรูปทรงโดยการเชื่อมเหล็กเส้นกับเหล็กแผ่นเข้าด้วยกัน

1.1.1 ส่วนประกอบทางรูปทรง

ทัศนธาตุ (Visual Elements) เป็นสื่อสุนทรียภาพที่ศิลปินจะนำมาประกอบเข้าให้เป็นรูปทรง เพื่อสื่อความหมายตามแนวเรื่องหรือแนวความคิดที่เป็นจุดหมายนั้น การประกอบกัน หรือการจัดระเบียบ หรือการประสานกันเข้าของทัศนธาตุ จึงเป็นปัญหาสำคัญที่สุดในอันดับต่อมา และจำเป็นต้องมีกฎเกณฑ์ของเอกภาพเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวให้วัสดุเหล่านั้นรวมตัวเข้าด้วยกันอย่างสมบูรณ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นสิ่งใหม่ที่มีชีวิตมีความหมายในตัวเอง ทัศนธาตุทางศิลปะประกอบด้วยดังต่อไปนี้

1. จุด (Dot/Point) หมายถึงธาตุเบื้องต้นซึ่งเล็กที่สุดของการเห็นและมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะถือว่าจุดเป็นการเริ่มต้นที่ไปสู่การเกิดของทัศนธาตุอื่นๆที่สำคัญต่อไปอาทิเช่น เส้น เกิดจากการนำจุดมาเรียงกันจนเกิดความยาวหรือน้ำหนักเกิดจากการนำจุดมาวางเรียงทับซ้อนกันจำนวนมากเป็นต้น
2. (เส้น (Line) ผลจากการนำจุดหลายๆจุดมาเรียงกันติดต่อกันออกไปจนเกิดเป็นความยาวซึ่งเป็นมิติเดียวของเส้นและเส้นเป็นรากฐานของโครงสร้างของงานทัศนศิลป์ทุกประเภท อีกทั้งเส้นสามารถแสดงความรู้สึกด้วยตัวมันเอง และด้วยการนำมาประกอบกันให้ปรากฏเป็นรูปทรงต่างๆได้

2.1 เส้นโครงสร้าง (Structural Line) คือเส้นที่มองไม่เห็นด้วยตาเป็นเส้นในจินตนาการที่ผู้ดูจะรู้สึกหรือประติดประต่อเชื่อมโยงจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งเส้นชนิดนี้เดินทางด้วยความรู้สึกไม่ใช่ด้วยการมองเห็นเป็นเส้นที่มีความสำคัญมากในศิลปะ

3. ลักษณะพื้นผิว (Texture) หมายถึง ลักษณะบริเวณพื้นผิวของสิ่งต่างๆที่เมื่อสัมผัส จับต้อง หรือเมื่อเห็นแล้วรู้สึกได้ว่าหยาบ ละเอียด มัน ด้าน ขรุขระ เป็นเส้น เป็นจุด ฯลฯ

4. น้ำหนัก (Tone) หมายถึงความอ่อนแก่ของบริเวณที่ถูกแสงสว่างที่เป็นเงาของวัตถุหรือการระบายสีหนึ่งหรือหลายสีหรือบริเวณที่มีสีขาวสีเทาและสีดำในความเข้มในระดับต่างๆในงาน

หนึ่งน้ำหนักที่ใช้ตามลักษณะของแสงเงาในธรรมชาติจะทำให้เกิดปริมาตรของรูปทรงนอกจากจะ
ให้ปริมาตรและความแน่นแก่รูปทรงแล้วน้ำหนักยังให้ความรู้สึกและอารมณ์ด้วยการประสานความ
อ่อนแก่ในตัวของมันเองอีกด้วยหน้าที่ของน้ำหนัก

4.1 ให้ความแตกต่างรูปกับพื้นหรือรูปทรงกับที่ว่าง

4.2 ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวด้วยการนำสายตาของผู้ดูบริเวณที่น้ำหนักตัดกันจะดึงดูดความ
สนใจและถ้ามีบริเวณที่มีน้ำหนักตัดกันหลายแห่งจะนำสายตาให้เคลื่อนจากบริเวณหนึ่งไปยังอีก
บริเวณหนึ่งตามจังหวะที่ศิลปินกำหนดไว้ซึ่งอาจกลมกลืนสม่ำเสมอหรือกระแทกกระทั้นรุนแรง

5. ที่ว่าง (Space) หมายถึงที่ว่างที่ถูกกำหนดด้วยเส้นให้มีรูปร่างขึ้นได้แก่ แผ่นของน้ำหนัก
แผ่นราบที่มี 2 มิติหรือประกอบกันเป็น 3 มิติและบริเวณที่ว่างเป็นบวกลบเป็นลบ

ลักษณะที่ว่างมีดังต่อไปนี้

5.1 ที่ว่างจริง (Physical Space) หมายถึงที่ว่างของงานสถาปัตยกรรมและประติมากรรมเป็นที่
ว่างจริงๆที่สามารถสัมผัสได้เรียกว่าที่ว่างจริงหรือที่ว่างกายภาพ

1.2 เนื้อหา

เนื้อหา (Concept) คือองค์ประกอบที่เป็นนามธรรมหรือ โครงสร้างทางจิตตรงกันข้ามกับ
ส่วนที่เป็นรูปทรงหมายถึงผลที่ได้รับจากงานศิลปะส่วนที่เป็นนามธรรมนี้นอกจากเนื้อหาแล้วยังมี
เรื่อง (Subject) และแนวเรื่อง (Theme) รวมอยู่ด้วยทั้ง 3 ส่วนต่างก็มีความเชื่อมโยงและซ้อนทับกันอยู่

1.1.2 เรื่อง หมายถึง สิ่งที่ศิลปินสรรหามาเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ชิ้นงานศิลปะ
รูปแบบนามธรรม เช่น คน สัตว์ สิ่งของ ฯลฯ หรือ หมายถึงภาพนี้เกี่ยวกับอะไร

1.2.2 แนวเรื่อง หมายถึง เป็นส่วนหนึ่งขององค์ประกอบทางด้านนามธรรมของศิลปะที่เน้น
ความคิดของศิลปินที่มีต่อเรื่องหรือรูปทรงที่สร้างสรรค์มากกว่าเนื้อหา เช่นความรัก ความเศร้า

1.2.3 เนื้อหา คือ ความหมายของงานศิลปะที่แสดงออกผ่านรูปทรงทาสีศิลปะเนื้อหาของงาน
ศิลปะแบบรูปธรรมเกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของเรื่อง แนวเรื่อง และรูปทรง

เนื้อหาแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

- 1 เนื้อหาภายใน หรือเนื้อหาทางรูปทรง เป็นเนื้อหาที่เกิดจากการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุในรูปทรงเป็นเนื้อหาของรูปทรงโดยตรง เนื้อหาประเภทนี้จะให้อารมณ์ทางสุนทรียภาพแก่ผู้ดู เป็นอารมณ์ทางศิลปะที่บริสุทธิ์ เป็นพลังความรู้สึกส่วนตัวเป็นบุคลิกภาพหรือรูปแบบของการแสดงออกของผู้สร้างสรรค์
- 2 เนื้อหาภายนอก ซึ่งมีอยู่เฉพาะในงานศิลปะแบบรูปธรรมที่มีเรื่อง เช่น คน สัตว์ สิ่งของ หรือเหตุการณ์นั้นเป็นเนื้อหาที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากเนื้อหาภายใน เป็นความหมายของเรื่องและแนวเรื่องที่เปลือยออกมาโดยรูปทรง

2.หลักการสร้างสรรค์ศิลปะ

การสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์รูปทรงแห่งความสุขชื่นนี้ผู้สร้างสรรค์ได้สร้างผลงานประติมากรรมให้เกิดเอกภาพ

2.1 เอกภาพ

เอกภาพหมายถึงการประสานหรือการจัดระเบียบของส่วนต่างๆ ให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันขึ้นเพื่อผลรวมอันหนึ่งที่ไม่อาจแบ่งแยกได้

2.2 ดุลยภาพ

ดุลยภาพ หมายถึง การถ่วงน้ำหนักที่เท่ากันทั้งสองข้างของสิ่งหรือรูปทรง เกิดจากการถ่วงดุลของสิ่งที่ขัดแย้งกัน และจากการรวมตัวหรือการซ้ำของสิ่งที่เหมือนกันทั้ง 2 ข้าง ดุลยภาพมี 2 รูปแบบ คือ ดุลยภาพแบบสมมาตร หรือความสมดุลซ้ายขวาเท่ากัน และดุลยภาพแบบอสมมาตร หรือความสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน

2.3การขัดแย้ง

การขัดแย้งขององค์ประกอบทางศิลปะแต่ละชนิดและรวมถึงการขัดแย้งขององค์ประกอบต่างชนิดกันด้วย

การขัดแย้ง มีอยู่ 3 ลักษณะ คือ

- การขัดแย้งของขนาด
- การขัดแย้งของทิศทาง

- การขัดแย้งของที่ว่าง

2.4 การประสาน

การประสาน คือ การทำให้เกิดความกลมกลืนให้สิ่งต่างๆเข้าด้วยกัน เป็นการสร้างเอกภาพจากการรวมตัวของสิ่งๆที่เหมือนกันเข้าด้วยกัน

2.5 การเปลี่ยนแปลง

การเปลี่ยนแปลง คือ การเพิ่มความขัดแย้งลงในหน่วยที่ซ้ำกัน เพื่อป้องกันความจืดชืด น่าเบื่อ ซึ่งจะช่วยให้มีความน่าสนใจมากขึ้น

2.6 จังหวะ

จังหวะ หมายถึง การซ้ำที่เป็นระเบียบ ซ้ำซ้อนจนเกิดเป็นรูปทรงของศิลปะ ซึ่งจังหวะในทางศิลปะ คือ การเน้น การผ่อน การคลายสลับกันของทัศนธาตุต่างๆ เพื่อให้เกิดเอกภาพที่มีชีวิตชีวา

ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์

1.การศึกษาค้นคว้าข้อมูล

1.1 ข้อมูลภาพถ่าย

ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลภาพเกี่ยวกับการทำกิจกรรมต่างของผู้คนที่แสดงท่าทางในการเคลื่อนไหวที่สนุกสนาน มีความสุขในการดำเนินชีวิตประจำวัน

ภาพประกอบที่ 8

ภาพประกอบที่ 9

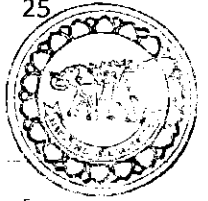
2. ข้อมูลจากงานทัศนศิลป์

ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษางานทัศนศิลป์ของศิลปินที่แสดงออกทั้งอารมณ์ความรู้สึก ลักษณะที่มีการเคลื่อนไหว การคลี่คลายบิดเบือน ตัดทอน รูปแบบสัดส่วนของมนุษย์ได้อย่างลงตัว นำทั้งแปลกหูแปลกตา เป็นที่น่าสนใจแก่ผู้พบเห็น

ภาพประกอบที่ 10 ศิลปิน ปิกัสโซ่

เป็นภาพใบหน้าของผู้หญิงและผู้ชายที่มีการถูกตัดทอน บิดเบือนสัดส่วน และการเลือกใช้โทนสีได้อย่างเหมาะสมและลงตัว แสดงออกถึงอารมณ์ได้อย่างดี

i6843463

สำนักหอสมุด

17 ก.ย. 2558

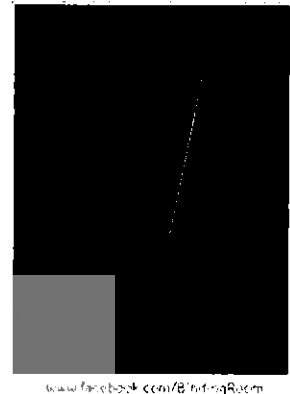

ภาพประกอบที่ 11 ศิลปิน Alexander Archip

เป็นภาพเกี่ยวกับการทำลักษณะท่าทางที่เคลื่อนไหว มีการจัดวางองค์ประกอบที่ลงตัว
มองดูแล้วเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินตา สีเส้นก็สบายตา น่าชื่นชมเป็นอย่างมาก

วัสดุและอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์

วัสดุ

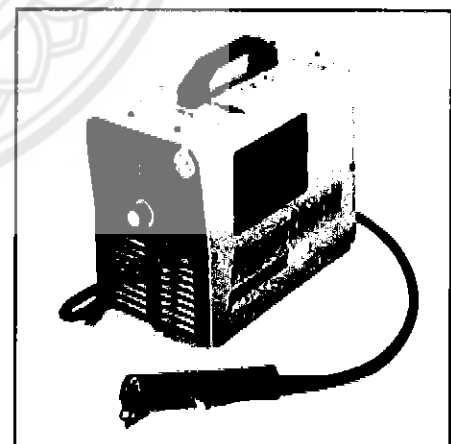

www.facebook.com/81414141.com

ภาพประกอบที่ 12 เหล็กแผ่น

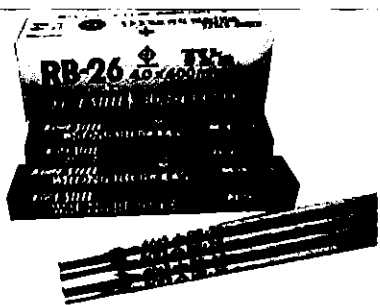
ภาพประกอบที่ 13 กระดาษ

อุปกรณ์

ภาพประกอบที่ 14 เครื่องตัดแผ่นเหล็ก

ภาพประกอบที่ 15 เครื่องเชื่อม

ภาพประกอบที่ 16 รูปเชือก

ภาพประกอบที่ 17 ถุงมือ

ภาพประกอบที่ 18 หน้ากาก

ภาพประกอบที่ 19 เครื่องขัด เคื่องเจียร์

ภาพประกอบที่ 20 ฆ้อน

การสร้างสรรคศิลปะนิพนธ์ชุด รูปทรงแห่งความสุข ผู้สร้างสรรค์ได้ใช้ทัศนธาตุและวิธีการดังต่อไปนี้

1. เส้นโครงสร้างขององค์ประกอบทำหน้าที่กำหนดทิศทางในการเคลื่อนไหวและเส้นที่แสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกคือ เส้นโค้ง เส้นเว้า ตามแขนและมือของสัตว์ส่วนคนที่กำลังเดินรำแสดงออกให้เห็นว่าเป็นเส้นที่มีความอ่อนช้อยไหลลื่น ส่วนเส้นตรงก็จะเป็นช่วงขาของคนเดินที่แสดงออกถึงความแข็งแกร่งและมั่นคงในการทรงตัวในผลงานที่สร้างสรรค์
2. พื้นผิว มีทั้งเรียบและขรุขระ ปนกันของการเชื่อมเหล็ก
3. จุด ผู้สร้างสรรค์ได้มีการทิ้งรอยเชื่อมที่เป็นจุดๆ เป็นบางพื้นที่ในตัวผลงาน เพื่อนำให้มองดูแล้วมีอะไรมากยิ่งขึ้น
4. รูปร่าง ผู้สร้างสรรค์ได้นำรูปร่างของคนที่กำลังเดินรำ มาถ่ายทอด บิดเบือน คลี่คลายรูปทรงให้เป็นทรงเรขาคณิตแต่ยังคงยึดพอที่จะคงความเป็นคนเดินรำอยู่บ้าง
5. ขนาด ผู้สร้างสรรค์ได้กำหนดขนาดไปเพื่อการแบ่งช่องของสัดส่วนของแผ่นเหล็กมากกว่า เพื่อให้มีความสมดุลไปทั่วทั้งผลงาน

จากการที่ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลในส่วนที่เป็นเอกสาร รูปภาพ และผลงานทางทัศนศิลป์ทั้งตะวันตกและตะวันออก เพื่อนำมาเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นอัตลักษณ์ให้แก่ผู้สร้างสรรค์ ทำให้ผู้สร้างสรรค์ได้เข้าใจทฤษฎีทางศิลปะทั้งในส่วนที่เป็นรูปทรงและเนื้อหาอันเป็นองค์ประกอบหลักที่สำคัญของศิลปะ และนำมาตอบสนองแนวความคิดเพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ ชุดรูปทรงแห่งความสุข

2.2 กำหนดกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์มีขั้นตอนดังนี้

- 1.การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับปฏิบัติงานสร้างสรรค์
- 2.กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะก่อนศิลปะนิพนธ์
- 3.กระบวนการจัดทำภาพแบบร่าง (Sketch) การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์

เมื่อรวบรวมข้อมูลที่เป็นรูปธรรม เช่น ผลงานทัศนศิลป์ของศิลปินที่ได้รับแรงบันดาลใจแล้วนำมาสร้างภาพร่าง โดยนำมาจัดวางให้ได้องค์ประกอบและพัฒนาภาพร่าง จนได้องค์ประกอบที่สมบูรณ์เพื่อให้ได้ภาพร่างตามแนวคิดและความรู้สึกที่ต้องการแสดงออกมา มีขั้นตอนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

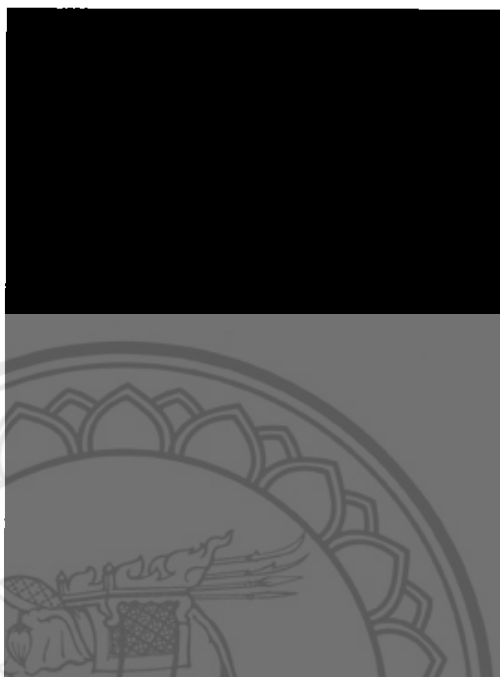

ภาพประกอบแบบที่ 21

ภาพประกอบแบบที่ 22

- 1.สร้างแบบร่างความคิด(Sketch Idea)ด้วยการเขียนภาพร่าง 2มิติ (Sketch Drowing)ด้วยดินสอบนกระดาษ

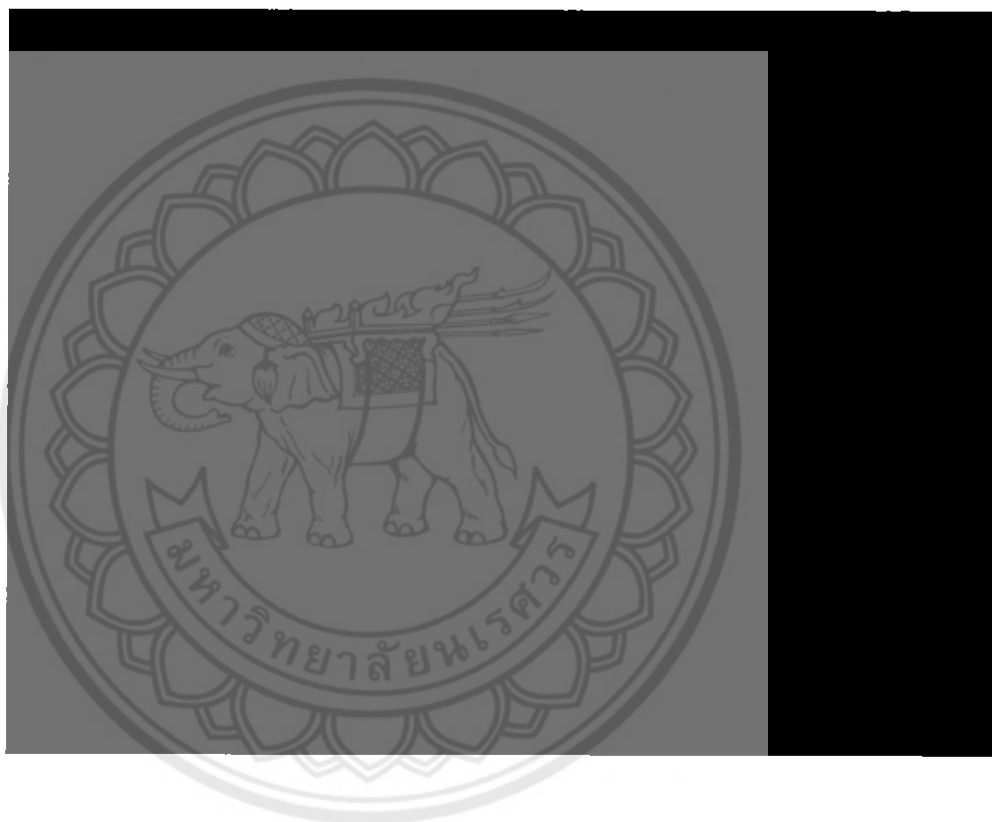

ภาพประกอบแบบที่ 23 แบบร่าง 2มิติ (Sketch Drowing)

ภาพประกอบแบบที่ 24แบบร่าง 2มิติ (Sketch Drowing)

2. นำภาพร่างที่วาดไว้ครั้งแรกมาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มองค์ประกอบในภาพตามคำแนะนำของอาจารย์
ที่ปรึกษา

ภาพประกอบแบบที่ 25 2มิติ (Sketch Drawing)

3.สร้างแบบจำลอง 3มิติ (Model) โดยการตัดกระดาษแล้วนำมาประกอบกันตามรูปทรงที่ต้องการ

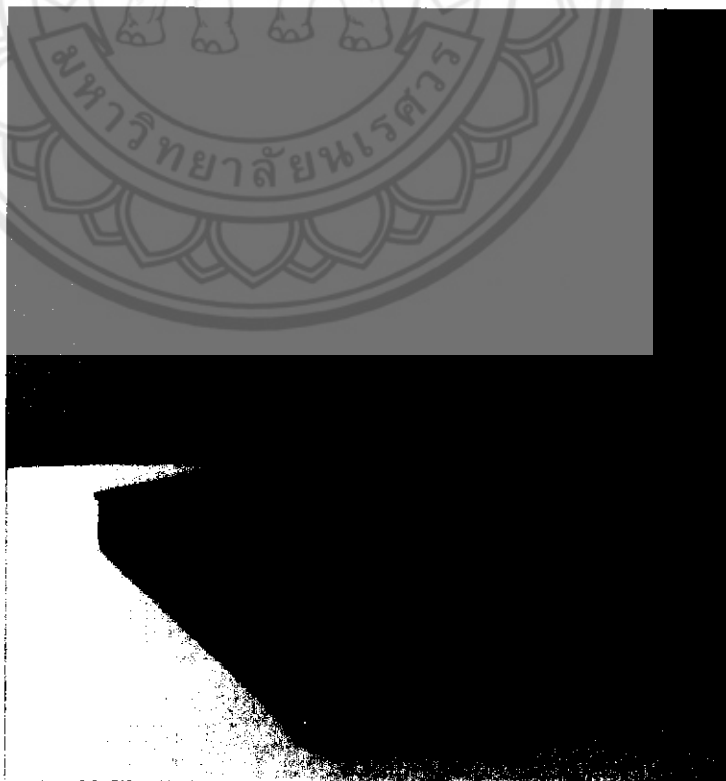
ภาพประกอบที่ 26 แบบจำลอง 3มิติ (Model)

ภาพประกอบที่ 27 แบบจำลอง 3มิติ (Model)

ภาพประกอบที่ 28 แบบจำลอง 3มิติ (Model)

ภาพประกอบที่ 29 แบบจำลอง 3มิติ (Model)

4. ขยายขนาดปริมาตร กว้าง ยาว หนา ให้เท่าขนาดจริงของชิ้นงานด้วยการตัดกระดาษประกอบกัน
เป็นรูป

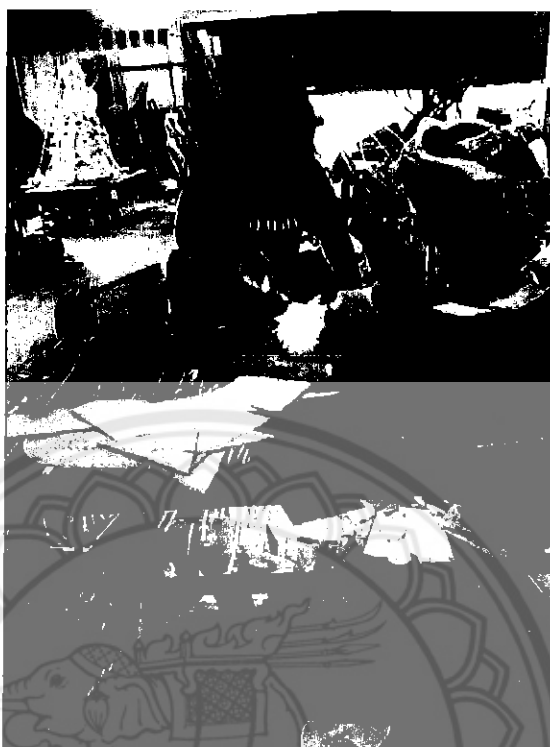

ภาพประกอบที่30 ขยายขนาดปริมาตร

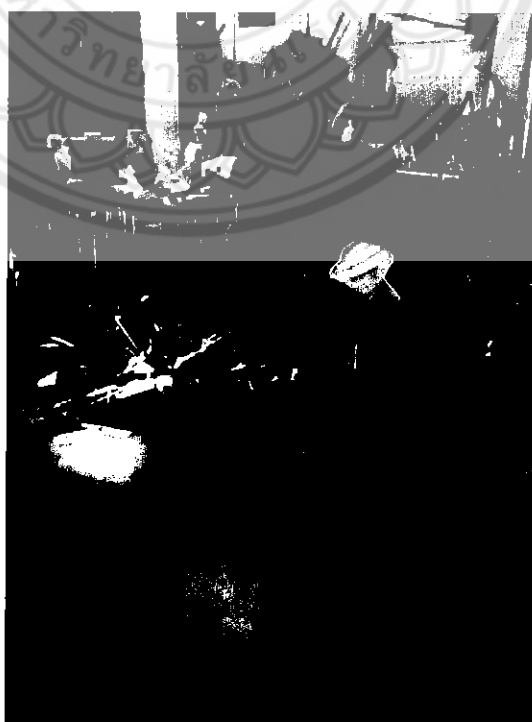

ภาพประกอบที่31 ขยายขนาดปริมาตร

5. นำกระดาษที่ตัดเป็นกล่อง มาแกะออกเป็นชิ้นๆ เพื่อนำไปเป็นแบบในการตัดแผ่นเหล็ก

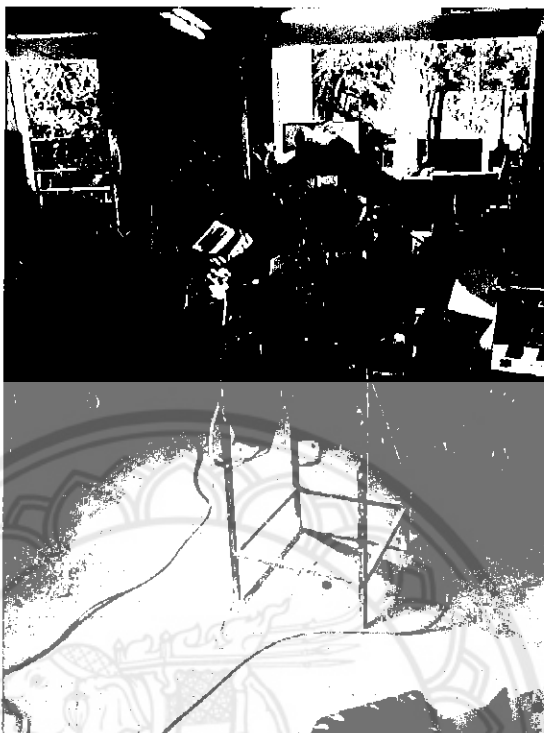

ภาพประกอบที่ 32

ภาพประกอบที่ 33

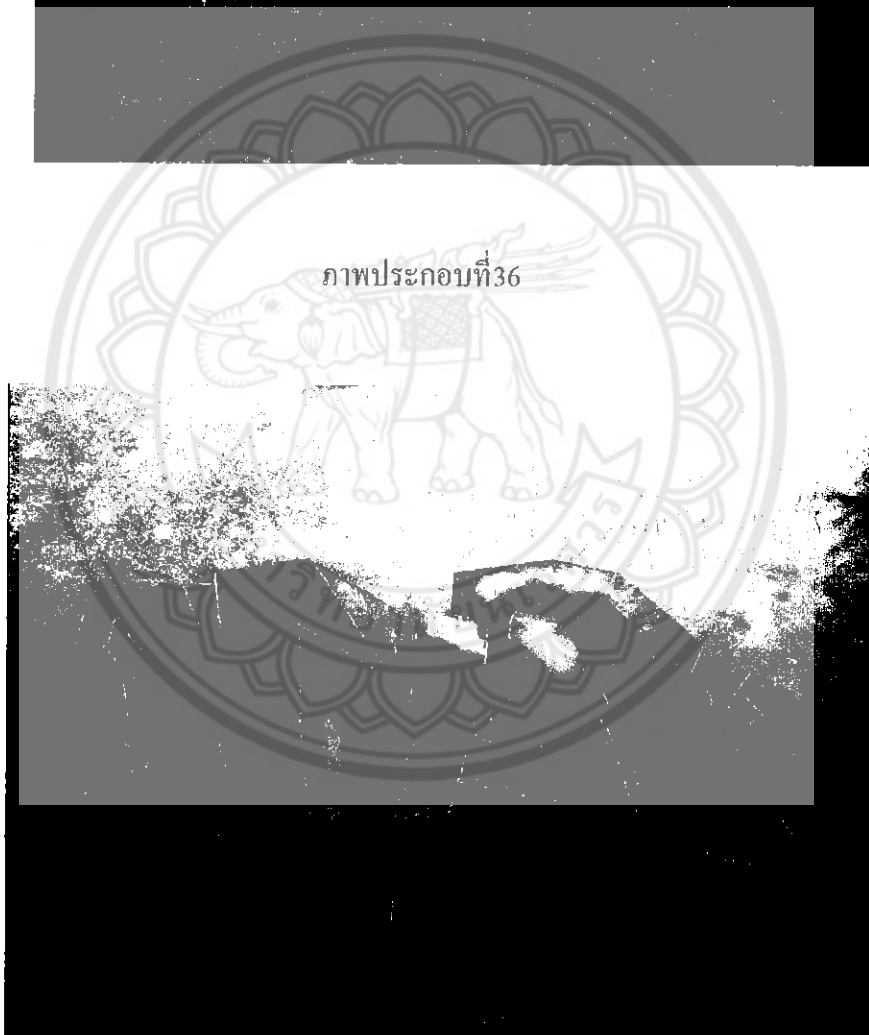
6. นำแผ่นเหล็กที่ตัดแล้วมาเชื่อมประกอบให้เป็นรูปทรงมีความกว้าง ยาว ลึกตามแบบ

ภาพประกอบที่ 34

ภาพประกอบที่ 35

ภาพประกอบที่ 37

7. เมื่อประกอบเป็นชิ้นส่วนต่างๆแล้วก็นำมาประกอบเชื่อมติดกันให้เป็นรูปทรงตามแบบจำลอง 3 มิติให้เสร็จสมบูรณ์

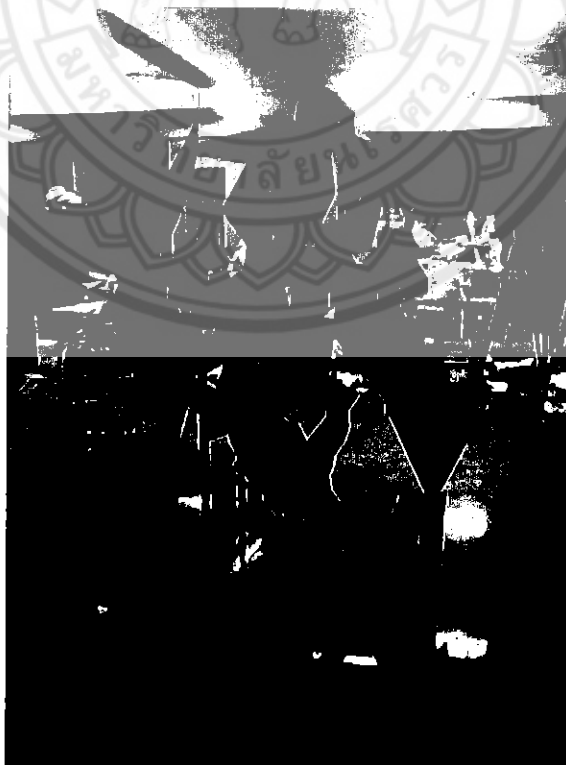
ภาพประกอบที่ 38

ภาพประกอบที่ 39

ภาพประกอบที่40

ภาพประกอบที่41

ภาพประกอบที่ 42

8. ชัด แต่ง เจียรตัวผลงานให้เรียบร้อย

ภาพประกอบที่ 43

10. ทาน้ำมันกันสนิมให้ตัวผลงาน

ภาพประกอบที่ 44

ภาพผลงานก่อนคิดปนิพนธ์

ผลงานก่อนคิดปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 45

ชื่อผลงาน : รูปทรงแห่งความสุข (The form of happiness)

กลวิธี : เชื่อมโลหะ

ผลงานก่อนศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพประกอบที่ 46

ชื่อผลงาน : รูปทรงแห่งความสุข (The form of happiness)

กลวิธี : เชื่อมโลหะ

ผลงานก่อนคิดป็นพนธ์ชิ้นที่ 3

ภาพประกอบที่ 47

ชื่อผลงาน : รูปทรงแห่งความสุข (The form of happiness)

กลวิธี : เชื่อมโลหะ

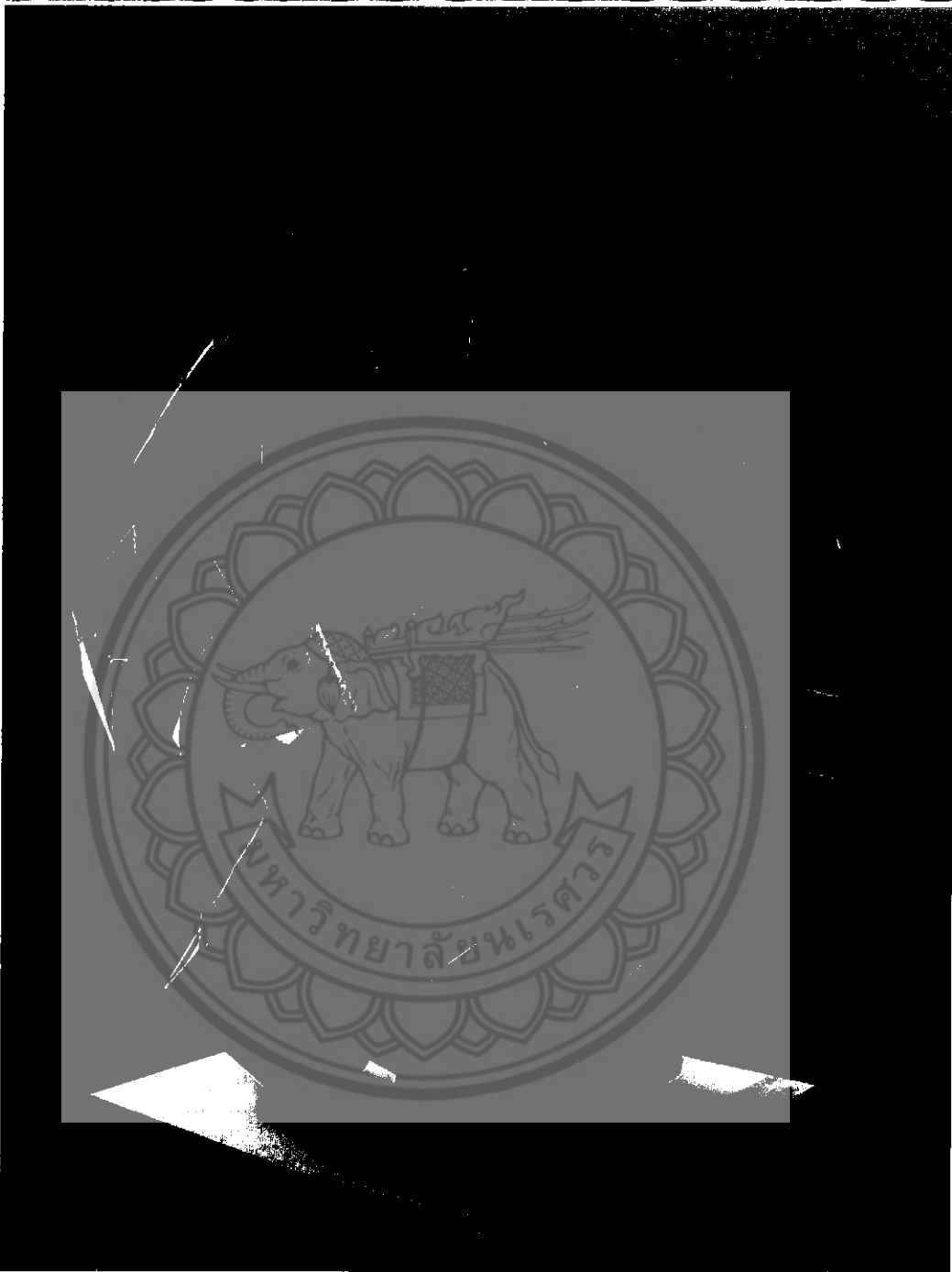
ผลงานศิลปนิพนธ์

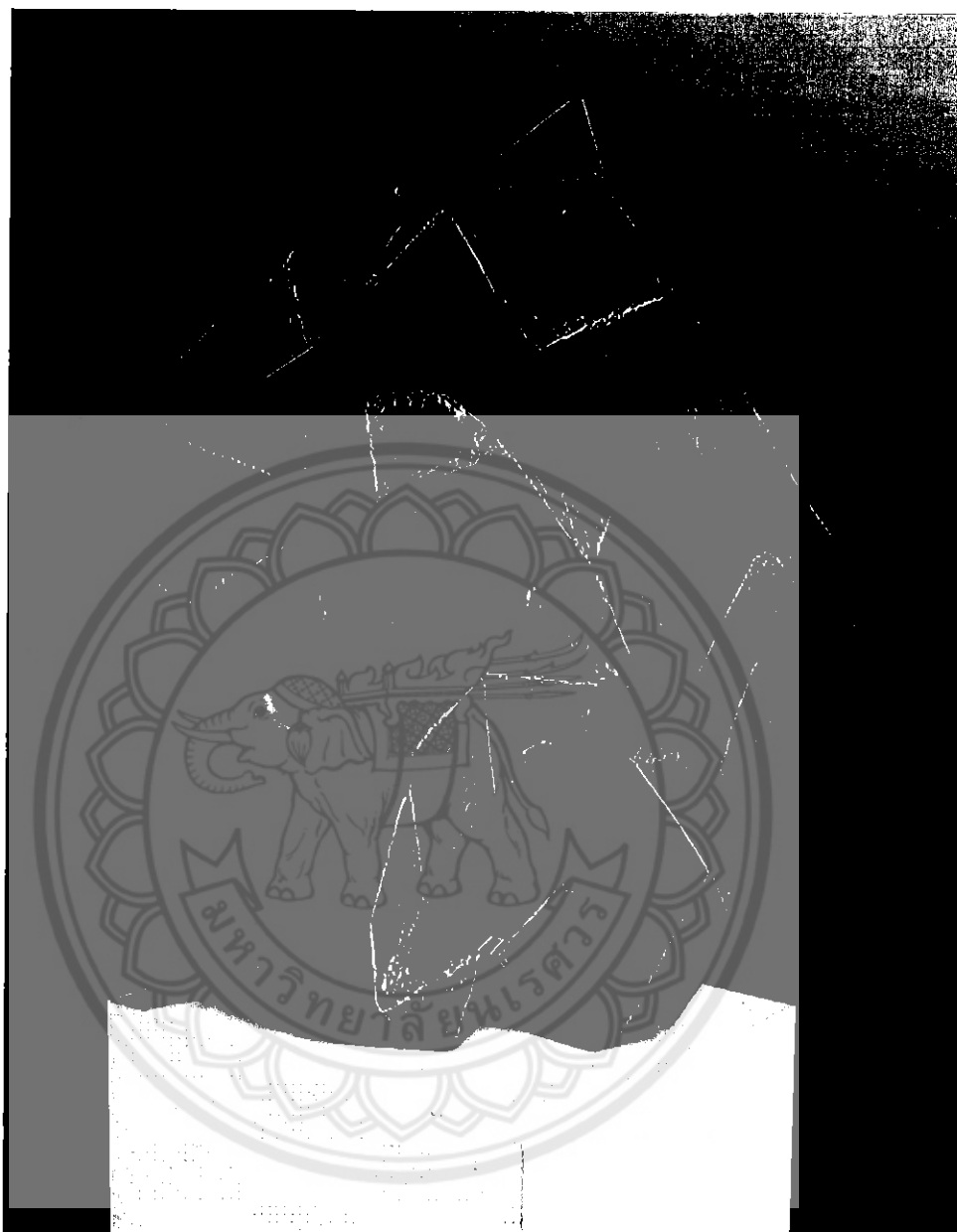

ภาพประกอบที่ 48

แบบร่าง 2 มิติและ 3 มิติ ผลงานชั้นที่ 1

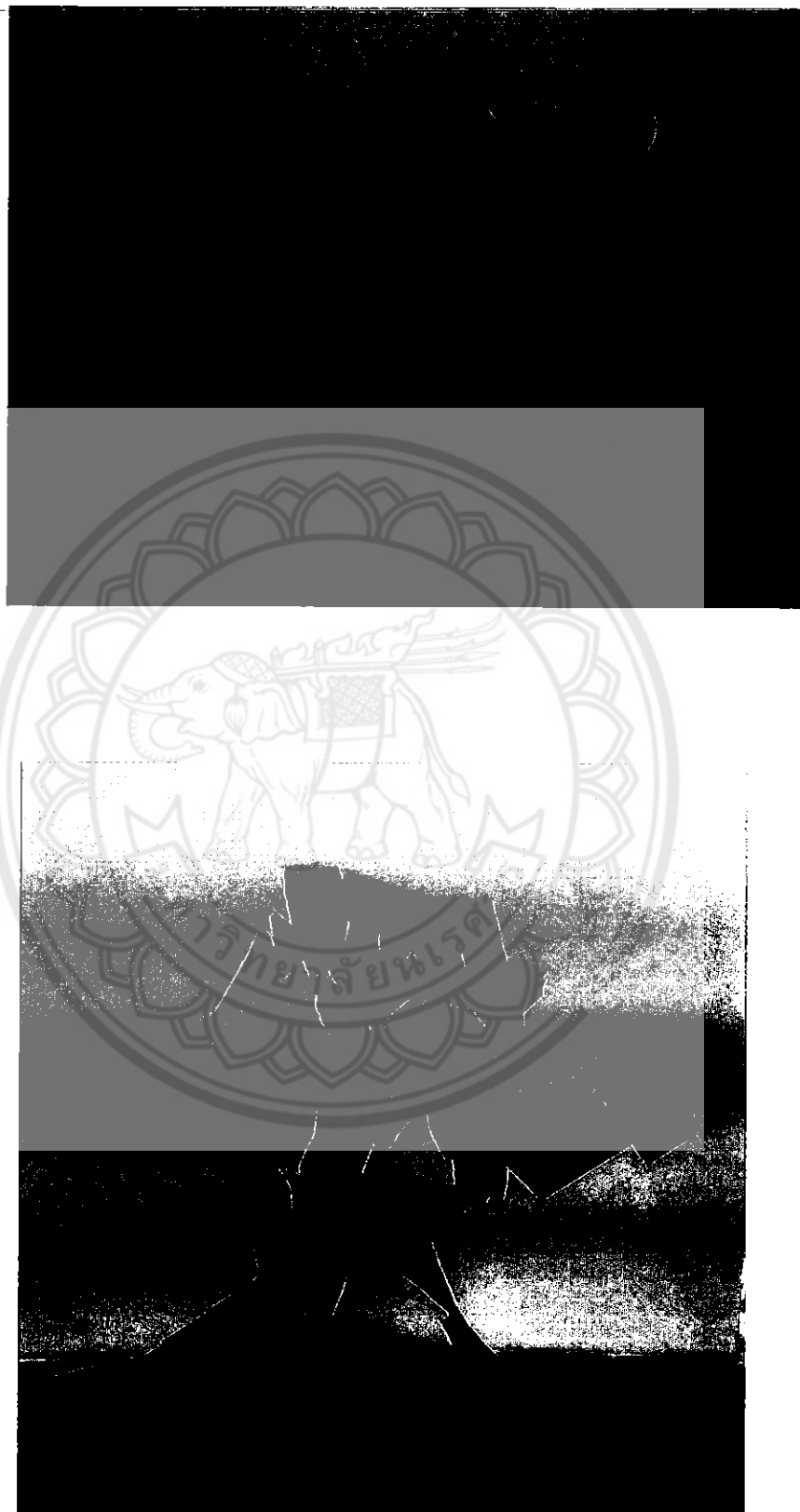
ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพประกอบที่ 49

ชื่อผลงาน : รูปทรงแห่งความสุข (The form of happiness)

กลวิธี : เชื่อมโลหะ

ขนาด : 150 x 145 x 120

ภาพประกอบที่ 50

แบบร่าง 2 มิติและ 3 มิติ ผลงานชั้นที่ 2

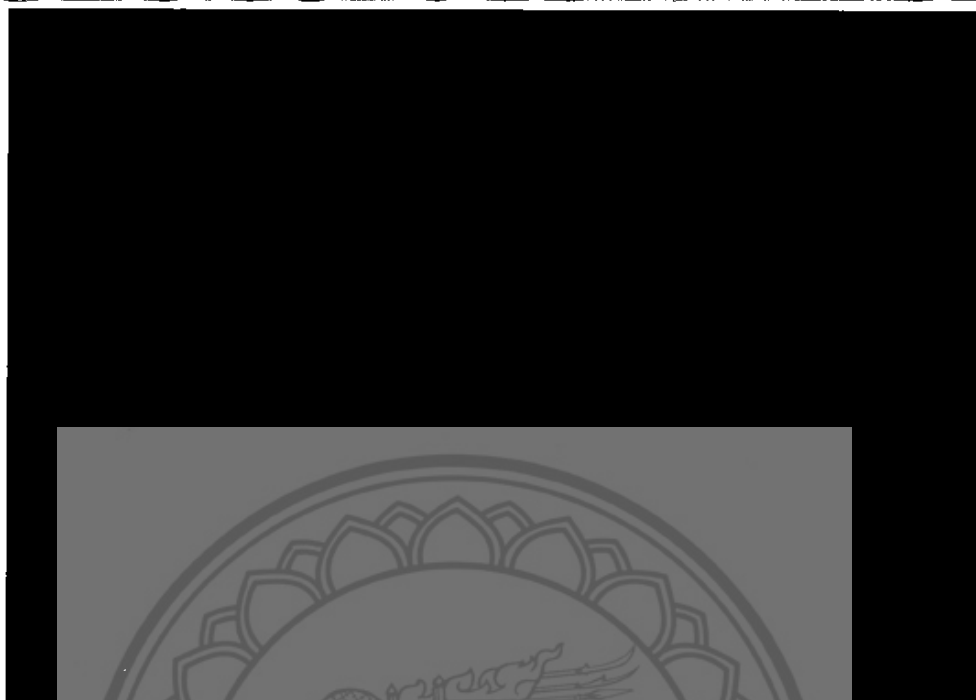
ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2

ภาพประกอบที่ 51

ชื่อผลงาน : รูปทรงแห่งความสุข (The form of happiness)

กลวิธี : เชื่อมโลหะ

ขนาด : 180 x 195 x 240

ภาพประกอบที่ 52

แบบร่าง 2 มิติและ 3 มิติ ผลงานชั้นที่ 3

ผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 3

ภาพประกอบที่ 53

ชื่อผลงาน : รูปทรงแห่งความสุข (The form of happiness)

กลวิธี : เชื่อมโลหะ

ขนาด : 163 x 185 x 185

บทที่ 4

การรายงานผลและวิเคราะห์คุณค่าทางศิลปะของศิลปิน

1. วิเคราะห์ข้อมูลและเนื้อหา

จากการศึกษาค้นคว้าและทดลองในกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปะนิพนธ์ ประติมากรรมชุด การรูปทรงแห่งความสุข ก่อให้เกิดทั้งส่วนที่เกิดคุณค่าต่อการเรียนรู้และการ ส่วนที่บกพร่องต้องปรับปรุงของการสร้างสรรค์ เพื่อที่จะได้นำไปปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปฉะนั้น เมื่อผลงานสร้างสรรค์ศิลปะนิพนธ์ได้สำเร็จเป็นที่น่าพอใจแล้วก็จะนำมาสู่ กระบวนการวิเคราะห์วิจารณ์ร่วมกับอาจารย์ผู้ควบคุมศิลปะนิพนธ์และคณะกรรมการตรวจศิลปะ นิพนธ์ทั้งหมด

2. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนรูปทรง

1. รูปทรง(form)

ในงานของผู้สร้างสรรค์รูปทรงเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการชักจูงให้ผู้คนเข้าสู่เรื่องราว และเนื้อหาเพราะรูปทรงเหล่านี้ถูกสร้างโดยการอ้างอิงจากการทำกิจกรรมต่างๆของมนุษย์ที่ เกี่ยวเนื่องกับเรื่องราว ผู้สร้างสรรค์ใช้รูปทรงเรขาคณิต (Geometric form) และรูปทรงอินทรีย์ (Organic form) ที่ได้มาจากการทำกิจกรรมต่างๆของมนุษย์เช่น คนเดินร่ำ คนออกกำลังกาย คนเดินบี บอยเป็นต้นที่มองดูแล้วมีจังหวะรูปทรงในการเคลื่อนไหวที่งดงามของท่าทางมาตัดทอนเสริมแต่ง คลี่คลายเป็นผลงานในรูปแบบประติมากรรมกึ่งนามธรรม

รูปทรงที่ได้จากคนเล่นยิมนาสติก

ภาพประกอบที่ 54

รูปทรงของผลงาน

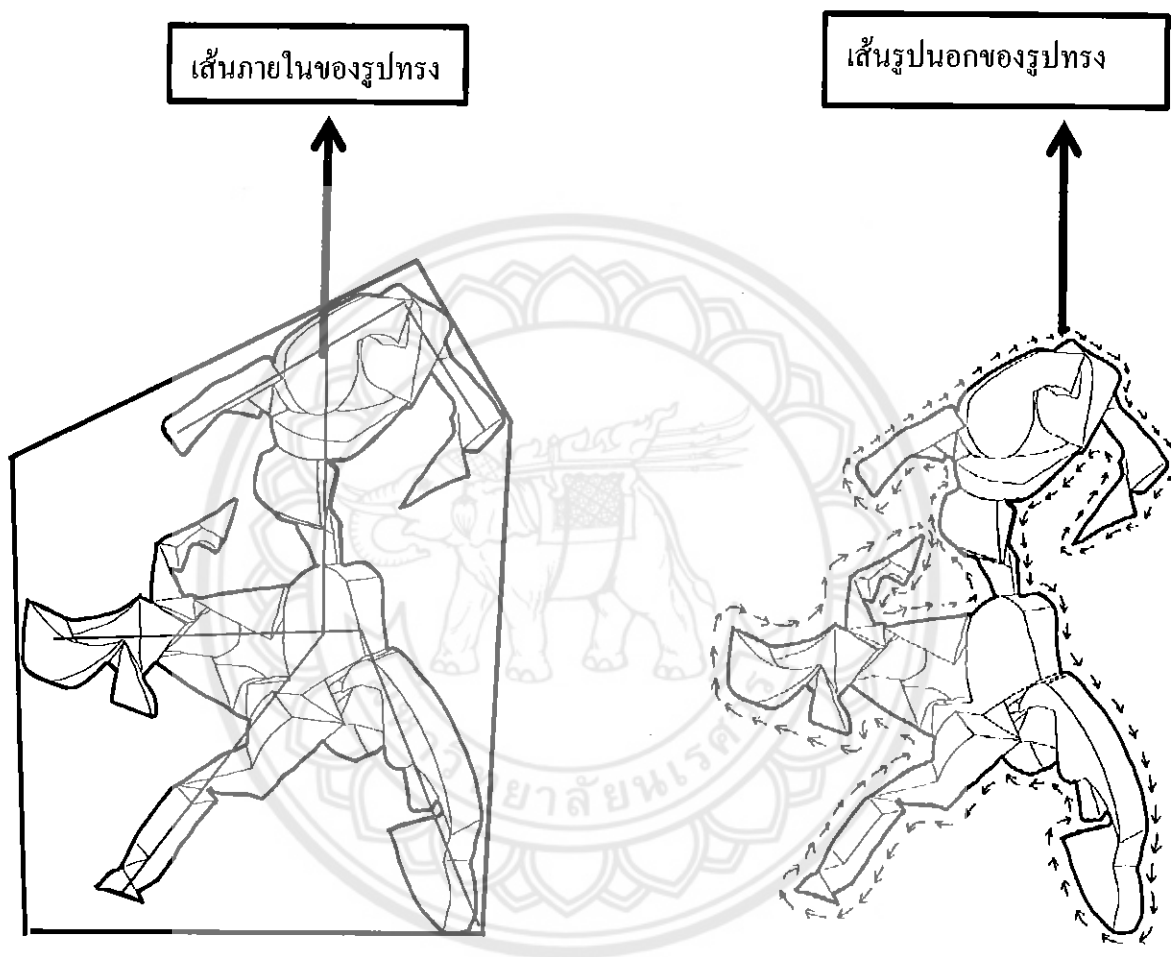
2.เส้น(Line)

ในงานของผู้สร้างสรรค์เลือกถ่ายทอดการแสดงอารมณ์ความรู้สึก โดยผ่านทางเส้นที่อยู่ในรูปทรงที่มีการเคลื่อนไหวในลักษณะท่าทางต่างๆ ภายในงานแบ่งออกเป็นได้ 3 ส่วนคือ

1) เส้นแกนของรูปทรงคือ เส้นศูนย์ถ่วงของรูปทรงภายในงานที่ประกอบกันเป็นชิ้น

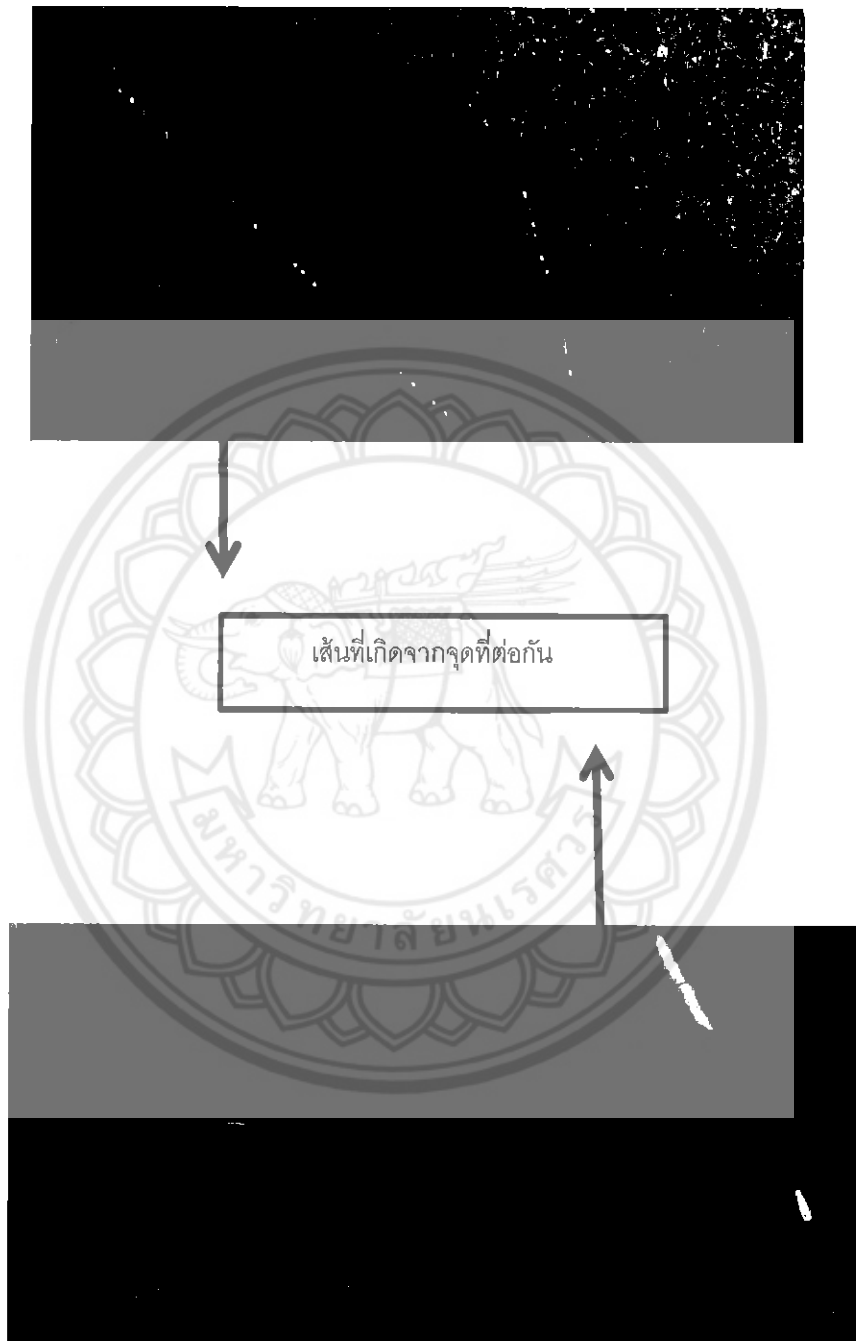

2) เส้นโครงสร้าง คือเส้นภายในงานมีทั้งเส้นตรงที่ให้ความรู้สึกแข็งแรง สมดุล เส้นนอนให้ความรู้สึกกลมกลืน ผ่อนคลาย เส้นเฉียงให้ทิศทางของรูปทรง และเส้นโค้งให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว เส้นรูปนอกของรูปทรง คือเป็นรอบนอกของผลงานและเส้นที่แสดงความเคลื่อนไหว

ภาพประกอบที่ 56

3) เส้นที่เกิดจากจุดที่ต่อกันในทางยาว เส้นนี้เกิดจากการเชื่อมแผ่นโลหะให้เป็นจุดๆเรียงต่อกันจนเกิดเป็นเส้น

3. ลักษณะพื้นผิว (Texture)

ในผลงานของผู้สร้างสรรคมีลักษณะผิวที่เกิด2ลักษณะคือ ลักษณะที่เกิดจากจากชนิดของวัสดุคือผิวเรียบของแผ่น โลหะ และผิวที่ขรุขระที่เกิดจาก โดยการเชื่อมให้เกิดเป็นจุดต่อกันจึงมีลักษณะเป็นผิวที่ขรุขระ

ภาพประกอบที่ 58

4. น้ำหนัก (Tone)

ในงานของผู้สร้างสรรค้มีค่าน้ำหนักเกิดจากปฏิกิริยาจากแสงแดดที่ทำให้เกิดแสงเงา ภายในงานที่ตัดกันและพื้นผิวของสีวัสดุ ทำให้เกิดค่าน้ำหนักที่แตกต่างกัน เกิดจังหวะขึ้นภายในงานทำให้เกิดระยะความลึก-ตื้น และระยะใกล้-ไกลของผลงาน

ค่าน้ำหนัก(ขาว)ที่เกิดจากค่าแสง

ค่าน้ำหนักที่เกิดจากพื้นผิวและสีของวัสดุ

ค่าน้ำหนักที่เกิดจากเงา

ภาพประกอบที่ 59

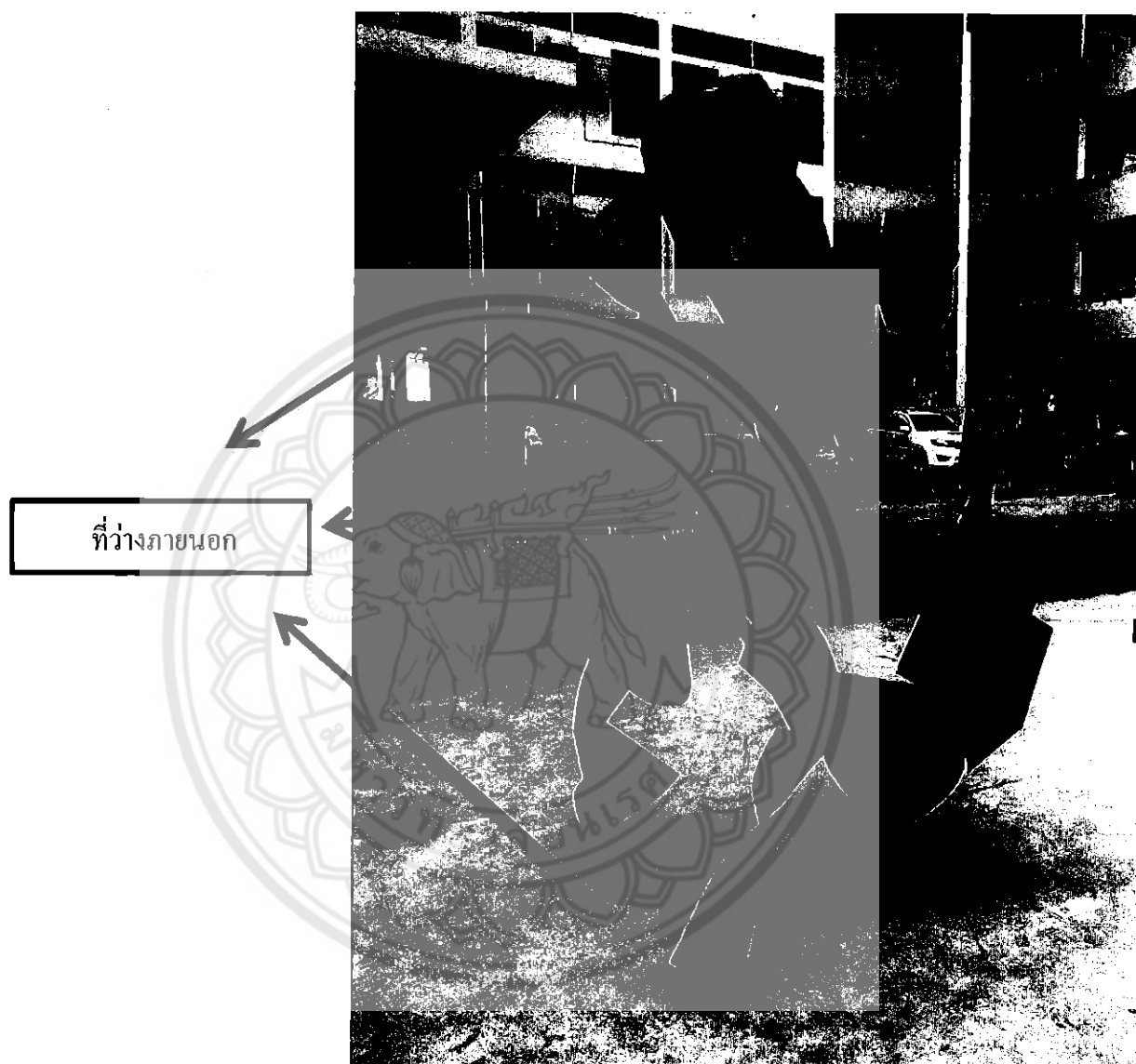
5. ที่ว่าง (Space)

ในงานของผู้สร้างสรรคมีที่ว่างที่เกิดจากช่องเปิดผลรอบงาน จนถึงช่องที่เจาะเข้าไปเพื่อให้
อากาศลอดผ่านในผลงาน

ภาพประกอบที่ 60

ที่ว่างภายนอกเกิดจากรูปทรงภายนอกของผลงาน จะถูกล้อมรอบด้วยที่ว่าง

ภาพประกอบที่ 61

3. ลักษณะแนวความคิดของผู้สร้างสรรค์

ผู้สร้างสรรค์ได้นำลักษณะท่าทางในการเคลื่อนไหวของคนในการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ตนเต็นรำ คนออกกำลังกาย คนร่ววงเป็นต้น มาเป็นรูปแบบ มาเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงออกทางอารมณ์ว่ากำลังสนุกสนาน มีความเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความตึงเครียดตลอดจนถึงมีความสุขในดำเนินชีวิตต่อไป

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การสร้างสรรคผลงานศิลปะนิพนธ์ชุด รูปทรงแห่งความสุข ได้เกิดจากสภาพจิตใจ อารมณ์ ความนึกคิดของผู้คนในสังคมปัจจุบันสมัยนี้ส่วนมากแล้วค่อนข้างมีสภาพที่ตกอยู่ในสภาวะที่ตึงเครียด มีสภาพจิตใจที่ย่ำแย่ ซึ่งอาจเกิดได้จากปัจจัยหลายอย่างด้วยกัน ในส่วนตัวนิสัยของผู้สร้างสรรคเป็นคนที่มินิสัยสนุกสนาน ร่าเริง รักและชื่นชอบการมีความสุขในการดำเนินชีวิต จากประสบการณ์ต่างๆที่ได้รับ ได้สัมผัสและได้พบเจอของผู้สร้างสรรคนั้นล้วนแล้วแต่มีความสุขมากกว่าความทุกข์

ดังนั้น ผู้สร้างสรรคจึงได้เลือกใช้รูปร่าง รูปทรง ลักษณะ จังหวะ ลีลา ท่าทางในการเคลื่อนไหวที่งดงามของการทำกิจกรรมต่างๆของผู้คน มาบิดเบือน ตัดทอน คลี่คลายรูปแบบเดิม เพื่อให้เกิดรูปทรงใหม่ตามหลักสุนทรียธาตุ คือ มีรูปทรงที่มีความแปลกหูแปลกตา แปลกใหม่ มีความพิลึกเป็นรูปทรงเรียบง่าย เข้าใจง่าย ดูสวยงามเป็นที่ดึงดูดความสนใจแก่ผู้พบเห็นมากยิ่งขึ้น

โดยผู้สร้างสรรคได้ศึกษาแนวทางตามขั้นตอนกระบวนการการสร้างสรรคทั้งหมดที่ผ่าน มาทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และเข้าใจในกลวิธีในการสร้างสรรคผลงานศิลปะ เพื่อเป็นการตอบสนองทัศนคติและความรู้สึกของผู้สร้างสรรค จนเกิดความรู้ความเข้าใจต่อการใช้ชีวิตและได้พัฒนาทักษะฝีมือ จนนำไปสู่การบันทึกผลการสร้างสรรคศิลปะไว้อย่างเป็นระบบในภาคเอกสาร

จากการทำงานศิลปะนิพนธ์ชุด รูปทรงแห่งความสุข ผู้สร้างสรรคหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงาน ทั้งภาคชิ้นงานจริงและภาคเอกสาร จะสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้ที่สนใจศึกษากระบวนการสร้างสรรคผลงานทางกลวิธีทางประติมากรรมเชื่อมโลหะหรือทัศนคติของผู้สร้างสรรคนั้นทำให้ผู้คนในสังคมมีการดำเนินชีวิตการใช้ชีวิตที่ไม่ตึงเครียด ได้ผ่อนคลาย ยิ้มแย้มแจ่มใส ตลอดจนถึงมีความสุขมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

ชุต นิ่มเสมอ,(2539),องค์ประกอบศิลปะ,กรุงเทพฯ:บริษัท โรงพิมพ์วัฒนาพานิชจำกัด

วุฒิ วัฒนสิน. (2552). ประวัติศาสตร์ศิลปะ กรุงเทพฯ: ศิลปะภา

"ความสุข." จาก วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. 22 มิถุนายน 2014, 18:57 UTC, สุรชาติ เกษประสิทธิ์ ,(2555),เอกสารประกอบการเรียนการสอน.พื้นฐานองค์ประกอบศิลป์.พิษณุโลก:คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

สมิต อาชวานิกุลง.(2547).ยืมรับความเครียด กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า

จริยาลี ตี๊ก (2531) บัลเล่ท์

ดร.ธีร ศรีแก้ว (2538) กิจกรรมเข้าจังหวะ: 20001716

แหล่งอ้างอิงจากอินเทอร์เน็ต

http://b-boyblacklist.blogspot.com/2011/07/blog-post_2505.html

<http://th.wikipedia.org/wiki>

<http://www.google.co.th/search?> <http://www.thaiartproject.org/kean1.html>

<http://movie.mthai.com/movie-news/44977.html>